

**GUÖAM iştirakçısı olan dövlətlər arasında azad ticarət zonasının yaradılması haqqında
Sazişə dair malların mənşə ölkəsinin təyin edilməsi Qaydaları barədə**

PROTOKOL

Bundan sonra Razılığa gələn Tərəflər adlandırılacaq GUÖAM iştirakçısı olan dövlətlər arasında azad ticarət zonasının yaradılması haqqında 20 iyul 2002-ci il tarixli Sazişin iştirakçı olan dövlətləri, bərabərlik və qarşılıqlı fayda əsasında ticari-iqtisadi əməkdaşlığın inkişafına çalışaraq, malların və xidmətlərin azad hərəkəti üçün şərait yaradaraq, aşağıdakılar barədə razılığa gəldilər:

Maddə 1

GUÖAM iştirakçısı olan dövlətlər arasında azad ticarət zonasının yaradılması haqqında 20 iyul 2002-ci il tarixli Sazişin (bundan sonra-Saziş) 16-cı maddəsinin 2-ci bəndinə uyğun olaraq Razılığa gələn Tərəflər bu Protokolun ayrılmaz hissəsi olan malların mənşə ölkəsinin təyin edilməsi Qaydalarını qəbul edirlər.

Maddə 2

Razılığa gələn Tərəflərin qarşılıqlı razılığına əsasən, bu Protokola onun 4-cü Maddəsinə müvafiq olaraq qüvvəyə minən və müvafiq protokollarla rəsmiləşdirilən dəyişikliklər və əlavələr edilə bilər.

Maddə 3

Bu Protokolun müddəalarının tətbiqi və təsviri zamanı yaranan mübahisəli məsələlər Razılığa gələn Tərəflər arasında məsləhətləşmələr və danışıqlar yolu ilə həll edilir.

Maddə 4

Bu Protokol Sazişin ayrılmaz hissəsidir və onun qüvvəyə minməsi üçün lazımi olan bütün dövlətdaxili prosedurların Razılığa gələn Tərəflərin yerinə yetirməsi barədə ikinci bildirişin depozitariyə saxlanması üçün verilən tarixdən qüvvəyə minir.

Bu tarixdən sonra öz bildirişlərini verən Razılığa gələn Tərəflər üçün Protokol bu bildirişin depozitari tərəfindən alındığı tarixdən qüvvəyə minir.

Bu Protokolun depozitarisi Gürcüstanın İcra Hakimiyyətidir.

Maddə 5

Bu Protokol Tərəflərin iştirakçısı olduğu digər ikitərəfli və çoxtərəfli müqavilələrdən/sazişlərdən irəli gələn hüquq və öhdəliklərinə toxunmur.

Bu Protokol müvafiq Tərəflər arasında hər iki və ya bütün Tərəflərin iştirakçı olduqları sərbəst ticarət rejimini və bu rejimin verilməsi üçün malların mənşəsinin təyin edilməsinin güzəştli qaydalarını müəyyən edən digər ikitərəfli və çoxtərəfli müqavilə/sazişlərin, hazırkı Protokolun müddəalarından fərqli və ya zidd olan qaydaları müəyyən edən hissələri də daxil olmaqla, tətbiqindən və həmin müqavilə/sazişlərdən irəli gələn imtiyazların verilməsindən imtinaya əsas ola bilməz.

Maddə 6

Bu Protokol qeyri-müəyyən müddətə bağlanılır və Saziş qüvvəsini itirdikdə qüvvədən düşmüş hesab edilir.

Razılığa gələn Tərəflərdən hər biri bu Protokolda iştirakını ən azı 6 ay qabaqcadan diplomatik kanallar yolu ilə Protokoldan çıxması barədə rəsmi yazılı bildirişini depozitariyə göndərilməklə dayandıra bilər.

Nyu-York şəhərində 20 sentyabr 2022-ci il tarixində rus və ingilis dillərində bir əsl nüsxədə imzalanmış, hər iki mətn bərabər autentikdir.

Əsl nüsxə depozitaridə saxlanılır və depozitari onun təsdiq olunmuş sürətlərini Razılığa gələn Tərəflərə göndərəcəkdir.

Azərbaycan Respublikası adından

Gürcüstan adından

Moldova Respublikası adından

Ukrayna adından

MALLARIN MƏNŞƏ ÖLKƏSİNİN TƏYİN EDİLMƏSİ QAYDALARI

Malların mənşə ölkəsinin təyin edilməsinin bu Qaydaları (bundan sonra - Qaydalar) GUÖAM iştirakçısı olan dövlətlər arasında azad ticarət zonasının yaradılması haqqında 20 iyul 2002-ci il tarixli Sazişin (bundan sonra-Saziş) 16-cı maddəsinin 2-ci bəndinə uyğun olaraq hazırlanmış və Sazişin iştirakçısı olan dövlətlərdən gələn və həmin dövlətlər arasında ticarət dövriyyəsində olan, barələrində Sazişdə nəzərdə tutulan ticarət rejimi tətbiq edilən mallara münasibətdə təsir göstərir.

Sazişin iştirakçısı olan dövlətlərin gömrük ərazilərinə üçüncü ölkələrdən gətirilən və həmin dövlətlərdən üçüncü ölkələrə aparılan malların mənşə ölkəsinin təyin edilməsi qaydası Sazişin iştirakçısı olan dövlətlərin milli qanunvericilikləri və beynəlxalq müqavilələrlə tənzimlənir.

Razılığa gələn Tərəflər, səlahiyyətli orqanları tərəfindən verilmiş mal-müşayiət sənədləri ilə müşayiət olunmadan onların ərazilərində istehsal olunan məhsulların, texnologiyaların və xidmətlərin idxalının, ixracının, təkrar ixracının, tranzitinin, satışının, reallaşdırılmasının və tədarükünün birbaşa və ya dolayı yolla öz bazarlarına çatdırılmasının qarşısını almaq üçün tədbirlər görəcəklər və onların mövcud milli qanunvericilik və normativ-hüquqi aktları əsasında, habelə GUAM üzv dövlətlərinin beynəlxalq səviyyədə tanınmış sərhədləri daxilində suverenliyinə və ərazi bütövlüyünə riayət etməklə iqtisadi fəaliyyət göstərəcəklər.

Tərəflərin səlahiyyətli qurumları xarici ticarət əməliyyatları iştirakçılarına CT-TYAM formalı malların mənşə sertifikatlarının və/və ya ərizəçinin xahişi ilə tərəflərin iştirakçısı olduğu digər ikitərəfli və çoxtərəfli müqavilə/sazişlərin tələbləri ilə müəyyən edilmiş formaların verilməsini təmin edirlər.

Bölmə 1. Terminlər və anlayışlar

Bu Qaydaların məqsədləri üçün aşağıdakı terminlərdən və anlayışlardan istifadə olunur:

malın mənşə ölkəsi - malın tam istehsal olunduğu və ya bu Qaydalara müvafiq olaraq kifayət qədər emal/təkrar emalə məruz qaldığı ölkə;

kifayət qədər emal/təkrar emal meyarı - malın mənşə ölkəsinin təyin edilməsi meyarlarından biridir. Bu meyar müvafiq olaraq, əgər malın istehsalında iki və ya daha artıq ölkə iştirak etmişdirsə, ərazisində mala onun xarakterik xüsusiyyətlərinin verilməsi üçün kifayət edən sonuncu emalın/təkrar emalın həyata keçirildiyi ölkə mənşə ölkəsi hesab olunur;

kumulyativ prinsip - malın mənşə ölkəsinin təyin edilməsi prinsipidir ki, bu prinsipə müvafiq olaraq, malın mənşəyi Sazişin iştirakçısı olan dövlətlərdə ardıcıl emal/təkrar emal nəticəsində son məhsulu istehsal etmiş ölkə üzrə müəyyən olunur;

hazırlanma/istehsal - istənilən növ istehsalat və ya texnoloji əməliyyatların, o cümlədən yığma və ya məqsədi məhsul əldə olunması hesab edilən hər hansı xüsusi əməliyyatların yerinə yetirilməsi;

material - məhsul istehsalı üçün istifadə olunan istənilən inqrediyent, xammal, komponent və ya detal və s.;

xarici mənşəli material - mənşəyi Sazişin iştirakçısı olan dövlətlərin ərazilərindən olmayan və ya mənşəyi müəyyənəlməmiş material;

məhsul - hazırlanmış (istehsal edilmiş) məhsul, hətta əgər o, sonradan digər istehsalat əməliyyatlarında istifadə üçün nəzərdə tutulmuş olsa belə;

Harmonik Əmtəə Təsviri və Kodlaşdırma Sistemi (HS) - 1983-cü ildə Gömrük Əməkdaşlıq Şurası tərəfindən hazırlanmış bir əmtəə təsviri və kodlaşdırma sistemi (beynəlxalq ticarətdə malların təsnifatı üçün standartlaşdırılmış sistem); 1988-ci ilin yanvarında qüvvəyə mindi və ona əlavə dəyişikliklər;

məhsul dəsti - HS təfsirinin 3-cü Əsas qaydalarına müvafiq olaraq dəst kimi təsnif edilən elementlər/məhsullar qrupu;

mal - həm material, həm də məhsul olmaqla istənilən əmlak, o cümlədən istilik, elektrik, digər enerji növləri və gömrük sərhədindən keçən nəqliyyat vasitələri (sərnişinlərin və malların beynəlxalq daşımalarını həyata keçirən nəqliyyat vasitələri istisna edilməklə);

mal partiyası - bir yükalanın ünvanına bir yükəndərən tərəfindən eyni zamanda bir və ya bir neçə mal-nəqliyyat sənədləri üzrə çatdırılan mallar, həmçinin bir poçt qaiməsi əsasında göndərilən, yaxud sərhədi keçən bir şəxs tərəfindən baqaj qismində keçirilən mallar;

franko-zavod şərtilə qiymət - franko-zavod şərtlərində malın sonuncu emala/təkrar emala məruz qaldığı müəssisədə istehsalçıya ödənilməli olan qiymət;

rezident - Sazişin iştirakçısı olan dövlətin qanunvericiliyinə əsasən yaşayış yerinə, daimi nümayəndəlik, idarəetmə, qeydiyyat və yaradılma ünvanına və ya istənilən digər analoji xarakteristikalara əsasən vergiyə cəlb olunan, hüquqi şəxs statusu olmayan istənilən fiziki və hüquqi şəxslər, müəssisələr və ya təşkilatlar.

Lakin qeyd olunan anlayışa yalnız malların istehsalı və/yaxud satışı ilə bağlı olmayan əməliyyatlardan əldə olunan gəlirlərə münasibətdə Sazişin iştirakçısı olan dövlətlərdə vergiyə cəlb olunan şəxslər aid edilmir;

yükəndərən/yükalan - öz üzərinə götürdüyü öhdəliklərə müvafiq olaraq malı daşıyıcıya vermiş/daşıyıcıdan qəbul etmiş və ya vermək/qəbul etmək niyyətində olan, mal-nəqliyyat sənədlərində göstərilən şəxs;

ixracatçı - Sazişin iştirakçısı olan bir dövlətin rezidentinə malı çatdıran xarici ticarət müqaviləsinin/sövdələşməsinin tərəfi sayılan Sazişin iştirakçısı olan digər dövlətin rezidenti;

idxalatçı - Sazişin iştirakçısı olan bir dövlətin rezidenti tərəfindən çatdırılan malı Sazişin iştirakçısı olan dövlətdə alan xarici ticarət müqaviləsinin/sövdələşməsinin tərəfi sayılan Sazişin iştirakçısı olan digər dövlətin rezidenti;

ərizəçi (bəyanatçı) - malın mənşəyi barədə sertifikatın əldə olunması üçün göndərən ölkənin səlahiyyətli, malın mənşəyi barədə sertifikatda qeyd olunan mallar barədə məlumatların doğruluğunu təsdiq edən və buna görə məsuliyyət daşıyan orqanına (təşkilatına) müraciət etmiş şəxs.

Malın ixracatçıları-yükəndərənləri və ya göndərən ölkənin milli qanunvericiliyinə müvafiq olaraq onların maraqlarını təmsil edən (etibarnamə, tapşırıq müqaviləsi və digər sənədlər əsasında) şəxslər ərizəçilər (bəyanatçılar) hesab oluna bilərlər.

Qeyd olunan anlayışlara həmçinin malın idxalçısı, yükalanı və ya göndərən ölkənin milli qanunvericiliyinə müvafiq olaraq onların maraqlarını təmsil edən (etibarnamə, tapşırıq müqaviləsi və digər sənədlər əsasında) şəxslər də aid edilə bilərlər;

malın mənşəyi barədə sertifikat - malın mənşə ölkəsini təsdiq edən və Sazişin iştirakçısı olan dövlətin milli qanunvericiliyinə müvafiq olaraq səlahiyyətli orqanı (təşkilatı) tərəfindən verilmiş sənəd;

malın mənşəyi barədə bəyannamə - kommersiya hesabında, yaxud mala aidiyyəti olan digər sənəddə istehsalçı, satıcı və ya malları daşıyan şəxs tərəfindən verilən malın mənşə ölkəsi barədə ərizə.

Bölmə 2 . Malların mənşə ölkəsinin təyin edilməsi

2.1. Malın mənşə ölkəsi - ərazisində malın tam istehsal olunduğu və ya bu Qaydalara müvafiq olaraq kifayət qədər emala/təkrar emala məruz qaldığı Sazişin iştirakçısı olan dövlət hesab edilir.

2.2 Sazişin iştirakçısı olan dövlətlərdə tam istehsal edilmiş mallar aşağıdakılar hesab olunur:

a) həmin ölkənin torpağının təkindən, onun ərazisindən, yaxud onun dəniz ərazisindən (ölkənin digər su hövzələrindən) və ya onun dibindən, yaxud həmin ölkə ərazisindəki atmosfer havasından hasil edilmiş təbii ehtiyatlar (faydalı qazıntılar və mineral məhsullar, su, torpaq, atmosfer hava resursları);

b) həmin ölkədə yetişdirilmiş və/yaxud yığılmış bitki mənşəli məhsullar;

c) həmin ölkədə doğulmuş və yetişdirilmiş canlı heyvanlar;

ç) həmin ölkədə orada yetişdirilmiş heyvanlarından əldə olunan məhsullar;

d) həmin ölkədə ovçuluq və balıqçılıq nəticəsində əldə olunan məhsullar;

e) həmin ölkənin gəmiləri, yaxud onun tərəfindən icarə (fraxt) olunan gəmilər vasitəsilə əldə olunan dəniz balıqçılığı məhsulları və digər dənizçilik məhsulları;

ə) müstəsna olaraq "e" yarımbəndində qeyd olunan məhsullardan həmin ölkənin təkrar emal gəmilərinin bortunda əldə olunan məhsullar;

f) həmin dəniz dibinin və ya həmin dəniz təkinin emalına həmin ölkənin müstəsna hüquqa malik olması şərtlə, həmin ölkənin ərazi dənizi hüquqlarından kənarında dənizin dibindən və ya dənizin təkindən əldə olunan məhsullar;

g) istehsalat və ya təkrar emal üzrə digər əməliyyatlar nəticəsində əldə olunan tullantılar və qırıntılar (təkrar xammal), həmçinin həmin ölkədə yığılmış, istifadədə olmuş və yalnız xammala təkrar emal edilmək üçün yararlı hesab edilən məmulatlar;

h) həmin ölkəyə məxsus olan, yaxud onun tərəfindən icarə (fraxt) olunan kosmik gəmidə açıq kosmosda əldə olunan yüksək texnologiya məhsulları;

l) bu bəndin "a" - "h" yarımbəndlərində qeyd olunan məhsullardan həmin ölkədə istehsal olunan mallar.

2.3. Sazişin iştirakçısı olan dövlətdə hazırlanmış malın mənşə ölkəsinin müəyyən edilməsi məqsədləri üçün bu və ya digər malın ardıcıl emalı/təkrar emalı zamanı onun mənşəyini müəyyən edən kumulyativ prinsip tətbiq oluna bilər.

Əgər Saziş iştirakçısı olan bir dövlətdə son məhsulun istehsalında mənşəyi Saziş iştirakçısı olan digər dövlət və ya dövlətlər tərəfindən malın mənşəyi barədə forma CT-İYAM sertifikatı (bundan sonra - CT-İYAM formalı sertifikat və ya sertifikat) ilə təsdiq edilmiş materiallardan istifadə olunmuşdursa və Sazişin iştirakçısı olan digər dövlətdə və ya dövlətlərdə mərhələli ardıcıl emala/təkrar emala məruz qalmışdırsa, onda həmin malın mənşə ölkəsi, ərazisində son dəfə emala təkrar emala məruz qaldığı ölkə hesab edilir.

Sazişin iştirakçısı olan dövlətlərdən olan materialların mənşəyi barədə CT-İYAM formalı sertifikat (sertifikatlar) olmadığı zaman son malın mənşəyinin müəyyən olunması kifayət qədər emal/təkrar emal meyarı əsasında həyata keçirilir (bu Qaydaların 2.4-cü bəndinin "a", "b", "c" yarımbəndləri).

2.4. Malın istehsalında Sazişin iştirakçısı olan dövlətlərdən əlavə üçüncü ölkələr iştirak etdiyi halda, malın mənşə ölkəsi kifayət qədər emal/təkrar emal meyarı əsasında müəyyən olunur.

Kifayət qədər emal/təkrar emal meyarı aşağıdakı şərtlərin yerinə yetirilməsi ilə ifadə oluna bilər:

a) emal/təkrar emal nəticəsində malın HS üzrə mövqeyində ilk dörd rəqəmdən ən azı birinin dəyişməsi;

b) zəruri şərtlərin, istehsalat və texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi nəticəsində həmin əməliyyatların baş verdiyi ölkə malın mənşə ölkəsi hesab edilir;

c) istifadə olunmuş xarici mənşəli materialların dəyəri son məhsulun qiymətindəki müəyyən edilmiş faiz payına bərabər olduğu advalor pay qaydası.

Kifayət qədər emal/təkrar emal meyarının əsas şərti HS üzrə mal mövqeyinin ilk dörd rəqəmindən ən azı birinin dəyişməsidir. Bu şərt, yerinə yetirilməsi zamanı onların baş verdiyi ölkəni malın mənşə ölkəsi hesab etməyə əsas verən istehsalat, texnoloji əməliyyatlar və şərtlər Siyahısına (bundan sonra - Siyahı) daxil edilmiş mallar istisna edilməklə (bu Qaydaların ayrılmaz hissəsi hesab edilən Qoşma 1), bütün mallara münasibətdə tətbiq olunur.

Bu Siyahıya, şərtlərdən biri kimi, advalor pay qaydasını həm ayrıca, həm də bu bəndin "b" yarımbəndində ifadə olunmuş digər zəruri şərtlərin, istehsalat və texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi ilə birlikdə daxil etmək olar.

Əgər advalor pay qaydası tətbiq edilirsə, dəyər göstəriciləri aşağıdakılar kimi hesablanır:

xarici mənşəli materiallar üçün - ərazisində son məhsulun istehsalının həyata keçirildiyi ölkəyə gətirilərkən həmin materialların gömrük dəyərində əsasən və ya son məhsulun istehsalının həyata keçirildiyi ölkə ərazisində onların rəsmi təsdiq edilmiş ilk satış qiymətinə əsasən;

son məhsul üçün - franko-zavod şərti üzrə olan qiymətə əsasən.

2.5. Kifayət qədər emal/təkrar emal meyarına müvafiq olaraq malın mənşə ölkəsinin müəyyən edilməsi məqsədilə, bu Qaydalara müvafiq olaraq mənşəyi Sazişin iştirakçısı olan dövlətlər olan materiallara xarici mənşəli material qismində baxılmır və son məhsulu istehsal etmiş ölkə mənşəli materiallara bərabər tutulur.

2.6. Kifayət qədər emal/təkrar emal meyarına müvafiq olaraq malların mənşə ölkəsinin müəyyən edilməsi zamanı son məhsulun mal mövqeyi ilə eyni mal mövqeyinə malik (ilk dörd rəqəm səviyyəsində) olan xarici mənşəli materialların istifadəsinə yol verilir, bir şərtlə ki, onların dəyəri son

məhsulun qiymətinin franko-zavod şərti üzrə 10%-dən artıq olmasın və həmin materiallar son məhsulun istehsalı zamanı zəruri komponent hesab edilsin (Siyahıda digər şərtlər tətbiq olunan mallar istisna edilməklə).

2.7. Əgər mənşəyi bu Qaydaların şərtlərinə cavab verən məhsul digər malın istehsalında istifadə olunursa, onda həmin məhsulun istehsalı üçün istifadə olunan materiallara tətbiq edilən mənşə tələbi malın mənşə ölkəsinin müəyyən edilməsi zamanı nəzərə alınmır.

Bölmə 3. Malın kifayət qədər emalı/təkrar emalı meyarına cavab verməyən əməliyyatlar

3.1. Malın kifayət qədər emalı/təkrar emalı meyarına cavab verməyən əməliyyatlar aşağıdakılardır:

- a) saxlanma və ya daşınma zamanı malın qorunmasının təmin edilməsinə dair əməliyyatlar;
- b) malın satışa və daşınmaya hazırlanmasına dair əməliyyatlar (partiyaların bölünməsi, göndərmələrin formalaşdırılması, çeşidləmə, təkrar qablaşdırma), qablaşdırmanın sökülməsi və yığılmasına dair əməliyyatlar;
- c) yuma, təmizləmə, tozun silinməsi, oksid, yağ və ya digər maddələrlə örtmə;
- ç) tekstilin hamarlanması və ya preslənməsi (istənilən növ lif və iplik, istənilən növ liflərdən və ipliklərdən olan parça materialları və onlardan hazırlanan məmulatlar);
- d) boyama və ya pardaqlama üzrə əməliyyatlar;
- e) dənli bitkilərin və düyünün qabıqdan çıxarılması, qismən və ya tam ağardılması, cilalanması və pardaqlanması;
- ə) şəkərin boyanmasına və ya tikə qəndin formalaşdırılmasına dair əməliyyatlar;
- f) meyvələrin, tərəvəzlərin və qozların qabıqdan təmizlənməsi, toxumların çıxarılması;
- g) əldə olunan komponentlərin ilkin maldan əhəmiyyətli dərəcədə fərqlənməsinə səbəb olmayan itiləmə, üyütmə və ya kəsmə;
- h) ələkdən və ya xəlbirdən keçirmə, çeşidləmə, təsnifləndirmə, seçmə, ayırma (o cümlədən məmulatların dəstinin tərtib edilməsi);
- x) qablara süzmə, bankalara, flakonlara, torbalara, yeşiklərə, qutulara qablaşdırma və qablaşdırmaya dair digər sadə əməliyyatlar;
- i) sadə yığım əməliyyatları və ya malların hissələrə ayrılması;
- j) əldə olunan komponentlərin ilkin məhsuldan əhəmiyyətli dərəcədə fərqlənməməsi şərtilə, məhsulun komponentlərə bölünməsi;
- k) əldə olunan məhsulun ilkin tərkiblərdən əhəmiyyətli dərəcədə fərqlənməməsi şərtilə, məhsulların (komponentlərin) qarışdırılması;
- l) heyvanların kəsilməsi, ətin doğranılması (çeşidləmə);
- m) yuxarıda qeyd olunan iki və ya daha artıq əməliyyatın kombinasiyası.

3.2. Əgər bu və ya digər mala münasibətdə müstəsna olaraq 3.1-ci bənddə sadalanan əməliyyatların keçirilməsi hesabına kifayət qədər emal/təkrar emal meyarı (bu Qaydaların 2.4-cü bəndi) yerinə yetirilmişdirsə, həmin malın mənşə ölkəsi bu əməliyyatların yerinə yetirildiyi ölkə hesab edilməyəcəkdir.

Bölmə 4. Malların mənşə ölkəsinin təyin edilməsinin xüsusiyyətləri

4.1. Kifayət qədər emal/təkrar emal meyarının tətbiqi obyektı HS üzrə malların təsnifatlandırılması qaydalarına müvafiq olaraq müstəqil təsniflənmə obyektı qismində müəyyən edilmiş bu və ya digər məhsul hesab olunur. Məhsul dəstlərinin mənşəyinin təyin edilməsi zamanı, dəstin tərkibinə daxil edilmiş hər bir ayrı-ayrı elementə kifayət qədər emal/təkrar emal meyarının tətbiqi obyektı kimi baxılır.

Müvafiq olaraq:

elementlər qrupundan ibarət olan və ya bir sıra hissələrdən yığılmış və HS müddəalarına müvafiq olaraq vahid mal kimi təsnif edilən məhsula, kifayət qədər emal/təkrar emal meyarının tətbiq edildiyi vahid obyekt kimi baxılır;

əgər mal partiyası HS əmtəə mövqeyində eyni təsnifata aid edilmiş məhsullardan ibarətdirsə, onda hər bir məhsula, kifayət qədər emal/təkrar emal meyarının tətbiq edilməsi məqsədilə, ayrı-ayrılıqda baxılmalıdır;

əgər HS şərhinin 5-ci Əsas qaydalarına əsasən qablaşdırma içində olan məhsullar ilə birlikdə təsnif edilsə, onda malın mənşəyinin müəyyən edilməsi zamanı qablaşdırmaya həmin malın tərkib hissəsi kimi baxılmalıdır.

4.2. Mənşə ölkəsinin təyin edilməsi zamanı sökülmüş və ya yığılmamış şəkildə olan mallara (bir neçə partiya ilə göndərilən, əgər istehsalat və ya daşınma şərtlərinə əsasən onların bir partiyada yüklənməsi mümkün deyildirsə, həmçinin əgər mal partiyası yanlış ünvanlanma və ya səhv nəticəsində bir neçə partiya bölünmüşdürsə) bəyanatçının istəyinə əsasən, vahid mal kimi baxıla bilər.

Bu qaydanın tətbiqi şərtləri aşağıdakılardır:

sökülmüş və ya yığılmamış malın bir neçə partiya bölünməsinin səbəbi barədə idxal ölkəsinin gömrük orqanının əvvəlcədən məlumatlandırılması, belə bölünmənin səbəbi, HS-ə əsasən malların kodu qeyd olunmaqla hər bir partiyanın ətraflı spesifikasiyası, hər partiya daxil edilmiş malların qiyməti və mənşə ölkəsi göstərilməklə, həmçinin yanlış ünvanlanma və ya səhv nəticəsində malın bir neçə partiya bölünməsi barədə məlumatlandırılması - malın bölünməsinin yanlışlığının rəsmi təsdiq edilməsi halında bildiriş;

bütün partiyaların eyni ölkədən bir ixracatçı tərəfindən göndərilməsi;

bütün mal partiyasının eyni gömrük məntəqəsindən idxalı və rəsmiləşdirilməsi;

bütün mal partiyasının gömrük bəyannaməsinin qəbul edildiyi tarixdən etibarən altı aydan artıq olmayan müddət ərzində göndərilməsi.

4.3. Malın mənşə ölkəsinin təyin edilməsi üçün onun istehsalı zamanı istifadə olunan istilik və elektrik enerjisinin, maşınların, avadanlıqların və alətlərin, həmçinin son məhsulun tərkibinə daxil olmayan və daxil edilmək üçün nəzərdə tutulmayan məhsulların mənşəyi nəzərə alınmır.

4.4. Maşınlar, avadanlıqlar, aparatlar və ya nəqliyyat vasitələri ilə istifadə olunmaq üçün nəzərdə tutulan ləvazimatlar, qurğular, ehtiyat hissələri və alətlər, əgər həmin ləvazimatlar, qurğular, ehtiyat hissələri və alətlər yuxarıda qeyd olunan maşınlar, avadanlıqlar, aparatlar və ya nəqliyyat vasitələri ilə bir komplektdə və həmin qurğularla adətən eyni sayda idxal edilsə və satılırsa, onların mənşə ölkələri həmin maşınların, avadanlıqların, aparatların və ya nəqliyyat vasitələrinin mənşə ölkələri ilə eyni hesab olunur.

4.5. Gömrük ərazisinə idxal olunan malın üzərində olan qablaşdırılmasının mənşə ölkəsi malın məxsus olduğu mənşə ölkəsi ilə eyni hesab edilir; qablaşdırma maldan ayrı rəsmiləşdirildiyi hallar istisna təşkil edir. Bu halda, qablaşdırmanın mənşə ölkəsi ayrıca müəyyən olunur.

4.6. Məhsul dəstəsinin mənşə ölkəsinin təyin edilməsi zamanı, dəstə daxil olan, mənşəyi Saziş iştirakçısı olan dövlətlərdən olmayan elementlərdən və ya məhsullardan istifadəyə, yalnız onların dəyəri franko-zavod şərti ilə məhsul dəstəsinin qiymətinin 15%-dən artıq olmadığıda, yol verilir.

Bölmə 5. Sərbəst ticarət rejiminin təqdim edilməsi

5.1. Sazişin iştirakçısı olan dövlətlərin gömrük ərazilərində sərbəst ticarət rejimi mala bu Qaydalarla müəyyən edilmiş mənşə meyarına cavab verdikdə tətbiq edilir. Bundan əlavə əgər:

a) mal Sazişin bir iştirakçısı olan dövlətin rezidenti ilə Sazişin digər iştirakçısı olan dövlətin rezidenti arasındakı müqaviləyə/kontrakta əsasən, Sazişin bir iştirakçısı olan dövlətin gömrük ərazisindən ixrac edilir və Sazişin digər iştirakçısı olan dövlətin gömrük ərazisinə idxal olunursa. Bu Qaydaların 8.5-ci və 8.6-cı bəndlərində qeyd olunan hallarda, belə müqavilə malın ixracından sonra bağlanıla bilər;

b) mal Sazişin bir iştirakçısı olan dövlətin fiziki şəxsi sayılan rezidenti tərəfindən Sazişin bir iştirakçısı olan dövlətin gömrük ərazisindən Sazişin digər iştirakçısı olan dövlətin gömrük ərazisinə ixrac (idxal) edilsə;

c) mal, əraziləri vasitəsilə göndərilməsinin həyata keçirildiyi ölkələrin gömrük orqanları tərəfindən sənədlə təsdiq edilmiş gömrük nəzarəti altında üçüncü ölkələrin ərazisində yerləşdiyi və ya

yerini dəyişdiyi hallar istisna edilməklə, Sazişin iştirakçısı olan dövlətlərin ərazisini tərk etmərsə. Bu halda, malın qorunmasının təmin edilməsi və təkrar yüklənməsi üzrə əməliyyatlar istisna edilməklə, mal dəyişməz vəziyyətdə olmalı və onun üzərində hər hansı əməliyyat aparılmamalıdır.

5.2. Mənşəyi təyin edilməmiş və ya mənşəyi təyin edilmiş, lakin bununla belə, onlara münasibətdə bu məqsədlər üçün lazım olan sənədlərin olmaması səbəbindən sərbəst ticarət rejimi tətbiq olunmayan mallar idxal ölkəsinə idxal ölkəsinin tarif və qeyri-tarif tənzimlənməsi tələblərinə müvafiq olaraq buraxılır.

5.3. Bu Qaydaların 5.2-ci bəndində qeyd olunan mallara münasibətdə, idxal ölkəsində gömrük bəyannaməsinin qeydiyyat günündən etibarən 12 ay müddətinə qədər onların mənşəyi barədə lazımı şəhadətnamənin əldə olunması (CT-İYAM formalı sertifikatın və lazım gələrsə, malların mənşə ölkəsinə təsdiq edən digər sənədlərin təqdim edilməsi) şərtilə, Sazişin iştirakçısı olan dövlətlərin gömrük ərazisində sərbəst ticarət rejimi tətbiq (bərpa) oluna bilər (CT-İYAM formalı sertifikatın saxtalaşdırılması halları istisna edilməklə).

Bölmə 6 . Malların mənşə ölkəsinin təsdiq edilməsi

6.1. Sərbəst ticarət rejiminin təqdim edilməsi məqsədilə Sazişin iştirakçısı olan konkret dövlətdə malın mənşə ölkəsinin təsdiq edilməsi üçün idxal ölkəsinin gömrük orqanına CT-İYAM formalı sertifikatın əsli (sertifikatın blankı bu Qaydaların ayrılmaz hissəsi olan Əlavə 2-də təqdim edilmişdir) və ya malın mənşəyi barədə bəyannamə təqdim olunmalıdır.

Tərəflər arasında malların mənşəyinin elektron sertifikatlaşdırılması sisteminin tətbiq edilməsi barədə razılaşma olduğu təqdirdə, malın elektron formada gömrük rəsmiləşdirilməsi zamanı, kağız daşıyıcısında olan CT-İYAM formalı sertifikatın əsli idxal ölkəsinin gömrük orqanlarına təqdim edilməyə bilər. Bu zaman belə sertifikatın rekvizitləri malların bəyannaməsində göstərilməlidir.

Malların mənşəyinin elektron sertifikatlaşdırılması sisteminin yaradılması və tətbiqi prinsipləri Tərəflər arasında razılaşdırılır.

6.2. Malın mənşə ölkəsinə təsdiq edən sənəd qismində malın mənşəyi barədə bəyannamənin təqdim ediləcəyi hallar, və ya malın mənşəyi barədə sənədlərin təqdim edilməsinin zəruri olmadığı hallar idxal ölkəsinin milli qanunvericiliyinə müvafiq olaraq müəyyən edilir.

6.3. Sazişin iştirakçısı olan dövlətlərdən malların ixracı zamanı malın mənşəyi barədə CT-İYAM formalı sertifikat ixrac dövlətinin milli qanunvericiliyinə müvafiq olaraq səlahiyyət verdiyi orqanı (təşkilatı) (bundan sonra - səlahiyyətli orqan) tərəfindən verilir.

6.4. CT-İYAM formalı sertifikat bir mal partiyasına görə tərtib edilir və verilir.

Sərbəst ticarət rejiminin təqdim edilməsi məqsədilə CT-İYAM formalı sertifikatın tətbiq edilmə müddəti onun verilmə tarixindən etibarən 12 ay ilə məhdudlaşdırılır.

6.5. Sazişin iştirakçısı olan dövlətlər CT-İYAM formalı sertifikatların blank nümunələrini, sertifikatları təsdiq etmək hüququna malik olan şəxslərin imza nümunələrini, səlahiyyətli orqanların möhürlərinin əksini, həmçinin səlahiyyətli orqanların adları və ünvanları barədə informasiyanı mübadilə edirlər. Qeyd olunan məlumatlar təqdim edilmədikdə, sertifikatlar sərbəst ticarət rejiminin təqdim edilməsi məqsədləri üçün idxal ölkəsinin gömrük orqanları tərəfindən tanınmır.

6.6. Son məhsulun təsnifatlandırıldığı mal mövqeyi barədə 9-cu qrafada gömrük bəyannaməsində qeyd olunan məlumatlardan fərqli məlumat yerləşdirilmiş sertifikat təqdim edildiyi halda, sərbəst ticarət rejiminin təqdim edilməsi imkanları barədə məsələ malın mənşəyi barədə rəyin və ya səlahiyyətli orqan tərəfindən və ya Sazişin iştirakçısı olan dövlətin milli qanunvericiliyinə müvafiq olaraq digər təşkilat tərəfindən verilmiş və Sazişin iştirakçısı olan dövlətdə malın kifayət qədər emala/təkrar emala məruz qalmasını birmənalı şəkildə təsdiq edən ekspertiza aktının idxalatçı/yükalan tərəfindən təqdim edilməsindən sonra idxal ölkəsinin gömrük orqanı tərəfindən həll olunur.

6.7. CT-İYAM formalı sertifikatın və ya oradakı məlumatların qüsuruzluğuna dair şübhə yarandıqda, malın idxal ölkəsinin gömrük orqanı CT-İYAM formalı sertifikatı təsdiq etmiş səlahiyyətli orqana və ya malın mənşə ölkəsinin səlahiyyətli orqanına əlavə yaxud dəqiqləşdirici məlumatlar bildirilməsi, o cümlədən CT-İYAM formalı sertifikatların sadə seçimli yoxlanılmaları ilə bağlı

əsaslandırılmış xahişlə müraciət edə bilər. Xahişə cavab, müraciət tarixindən etibarən 6 ay ərzində təqdim olunmalıdır.

6.8. CT-GYAM formalı sertifikatların verilməsi barədə təlimat sənədi səlahiyyətli orqan tərəfindən və ya Sazişin iştirakçısı olan dövlətlərin milli qanunvericiliyi ilə nəzərdə tutulan digər qaydada işlənir və təsdiq edilir.

Bölmə 7. CT-GYAM formalı malın mənşəyi barədə sertifikatın doldurulmasına dair tələblər və qaydalar

7.1. CT-GYAM formalı sertifikat mətbəə üsulu ilə hazırlanmış, sıxlığı 25 q/m²-dan az olmayan A4 (210x297 mm) formatlı xüsusi mühafizəli blankda, rus dilində çap olunmuş şəkildə tərtib edilir.

7.2. CT-GYAM formalı sertifikatın surəti, həmçinin malın mənşəyini təsdiq edən onunla bağlı bütün sənədlər, sertifikatı vermiş səlahiyyətli orqanda ən azı 3 il saxlanılır.

7.3. Sertifikatda şəxslərin faksimil imzalarından istifadə olunmasına, pozulmaların mövcudluğuna, həmçinin hazırkı bəndin ikinci abzasında təsdiq edilməmiş düzəlişlərə və/yaxud əlavələrə yol verilmir.

Sertifikata düzəlişlər və/yaxud əlavələr yanlış informasiyanın üzərindən xətt çəkilməsi və təshih edilmiş məlumatların çap edilməsi və ya əlyazma ilə daxil edilməsi, CT-GYAM formalı sertifikatı vermiş səlahiyyətli şəxsin imzası və səlahiyyətli orqanın möhürü ilə təsdiq olunur.

7.4. CT-GYAM formalı sertifikatın doldurulması aşağıdakı tələblərə cavab verməlidir:

qrafa 1 - "Yükgöndərən/ixracatçı (adı və ünvanı)". Qrafanın doldurulması zamanı yükgöndərən/ixracatçının adının, onun dövlət qeydiyyatı barədə şəhadətnaməsinə və ya yükgöndərən/ixracatçının yerləşdiyi faktiki ünvanı təsdiq edən sənədə əsasən, əks olunmasına icazə verilir.

qrafa 2 - "Yükalan/idxalatçı (adı və ünvanı)". Qrafanın doldurulması zamanı yükalan/idxalatçının adının, onun dövlət qeydiyyatı barədə şəhadətnaməsinə və ya yükalan/idxalatçının yerləşdiyi faktiki ünvanı təsdiq edən sənədə əsasən, qeyd olunmasına icazə verilir.

CT-GYAM formalı sertifikatın 1 və 2-ci qrafalarında malların daşınması ilə əlaqədar digər mal-müşayiət edən sənədlərdə (xarici ticarət müqaviləsi/sövdələşmə, hesab-faktura, gömrük bəyannaməsi və d.) əks olunan yükgöndərən/ixracatçının və yükalan/idxalatçının müvafiq olaraq eyni adları və ünvanları göstərilir.

Əgər yükgöndərən/ixracatçı və yükalan/idxalatçı ayrı-ayrı hüquqi şəxslərdirlərsə, yükgöndərən/ixracatçı və yükalan/idxalatçı (adı və ünvanı) ixracatçının və idxalatçının (adı və ünvanı) "tapşırığı əsasında" fəaliyyət göstərməsi qeyd edilməlidir;

qrafa 3 - "Nəqliyyat vasitələri və hərəkət marşrutu (məlum olduğu qədər)". Nəqliyyat vasitələri və hərəkət marşrutu barədə məlumatlar, məlum olduğu qədər, qeyd olunur;

qrafa 4 - sertifikatın qeydiyyat nömrəsi, sertifikatı verən ölkə və həmin sertifikat təqdim olunan ölkə qeyd olunur.

Qeydiyyat nömrəsinin əllə yazılmasına və ya ştamplə vasitəsilə daxil edilməsinə yol verilir.

qrafa 5 - "Xidməti qeydlər üçün". Çap üsulu ilə, əlyazma ilə və ya ştampla vurulmaqla, ixrac, tranzit və/yaxud malı alan ölkələrin nəzarətədiçi dövlət orqanlarının xidməti qeydləri, həmçinin lazım gələrsə, aşağıdakı qeydlər daxil edilir: "Dublikat", "Sertifikatın əvəzinə verilmişdir", "Sonradan verilmişdir", həmçinin bu Qaydalarla nəzərdə tutulan digər qeydlər.

Bu qrafaya əllə daxil edilən qeydlər bu Qaydaların 7.3-cü bəndinin ikinci abzasında nəzərdə tutulan qaydada təsdiq olunur;

qrafa 6 - "Nömrə". Malın sıra nömrəsi qeyd olunur;

qrafa 7 - "Yerlərin sayı və qablaşdırma növü". Yerlərin sayı və qablaşdırmanın növü göstərilir;

Qrafa 8 - "Malın təsviri". Gömrük rəsmiləşdirilməsi məqsədləri üçün bəyan edilənlərə dair malın birmənalı identifikasiyasının aparılmasına imkan verən malın kommersiya adı və digər məlumatlar göstərilir.

8-ci qrafanın doldurulması üçün yer kifayət etmədikdə, müəyyən edilmiş qaydada doldurulan (imza və möhürlə təsdiq edilmiş və sertifikatın 4-cü qrafasında göstərilən qeydiyyat nömrəsi ilə eyni nömrəyə malik olan) malın mənşəyi barədə əlavə vəərəqdən (vərəqlərdən) (əlavə vəərəqin blankı bu Qaydaların ayrılmaz hissəsi hesab edilən 3-cü Əlavədə təqdim olunur, iki tərəfli doldurulmasına yol verilir) istifadəyə yol verilir.

Əhəmiyyətli mal nomenklaturu siyahısı ilə mal partiyasının daşınması hallarında (bir şərtlə ki, bütün mallar eyni bir mal mövqeyində təsnif edilmişdir və eyni mənşə meyarına malikdir) sertifikatın əlavə vəərəqinin (vərəqlərinin) tərtib edilməsi əvəzinə malların tam siyahısının qeyd olunduğu malmüşayiətedici sənəddən (hesab-faktura, hesab-proforma, nəqliyyat qaiməsi/konosament, yaxud malın miqdar xarakteristikasını əks etdirən digər sənəd) istifadə olunmasına icazə verilir. Birinci vəərəqində müvafiq sertifikatın qeydiyyat nömrəsi və verilmə tarixi qeyd olunan həmin malmüşayiətedici sənəd sertifikatla birlikdə idxal ölkəsinin gömrük orqanına təqdim edilir. Malmüşayiətedici sənəddə malların mənşəyi barədə məlumatlar sertifikatı vermiş səlahiyyətli orqan tərəfindən təsdiq edilir. Bununla belə, sertifikatın 8-ci qrafasında rekvizitləri və ibarət olduğu vərəqlərinin sayı qeyd olunmaqla, malmüşayiətedici sənədə istinad edilir;

qrafa 9 - "Mənşə meyarı". Malların aşağıdakı mənşə meyarları qeyd olunur:

"P" - tamamilə Sazişin iştirakçısı olan dövlətdə istehsal edilmiş mal;

"D1905" - son məhsulun HS üzrə mal mövqeyindəki kodunun ilk dörd rəqəmi, məsələn - 1905 göstərilməklə, kifayət qədər emala/təkrar emala məruz qalmış mal;

"K" - mənşə ölkəsi kumulyativ prinsip əsasında müəyyən edilmiş mal.

Əgər sertifikatda HS üzrə müxtəlif mal mövqelərində təsnif edilmiş və müxtəlif mənşə meyarlarına malik olan mallar bəyan edilmişdirsə, onda 9-cu qrafada bütün bəyan edilmiş mallar üçün differensial olaraq mənşə meyarı qeyd olunur;

qrafa 10 - "Malın miqdarı". Brutto/netto çəkisi (kq) və/yaxud HS-ə əsasən malın digər miqdar xarakteristikaları göstərilir. İxrac edilən malın faktiki miqdarı sertifikatda göstərilən miqdarın 5%-dən çox olmamalıdır.

Netto çəki pərakəndə ticarət zamanı maldan ayrılmayan ilkin qablaşdırma nəzərə alınmaqla göstərilir.

Uzunmüddətli xarici ticarət müqavilələri/sövdələşmələri üzrə eyni yükqöndərəndən eyni yükalanə çatdırılarkən, sertifikatların dövrü nəşrlərə verilməsi zamanı qrafanın doldurulması vacib deyildir. Bununla belə, azad ticarət rejimi idxal edilən dövrü nəşrlərin faktiki miqdarı üzrə təqdim edilir.

qrafa 11 - "Hesab-fakturanın nömrəsi və tarixi". Hesab-faktura, yaxud hesab-proforma, yaxud da malın maliyyə və/yaxud miqdar parametrini əks etdirən digər sənəd barədə məlumatlar göstərilir (Uzunmüddətli xarici ticarət müqavilələri/sövdələşmələri üzrə yük eyni yükqöndərəndən eyni yükalanə çatdırılarkən, qrafanın doldurulması vacib deyildir);

qrafa 12 - "Təsdiqetmə". Səlahiyyətli orqan tərəfindən doldurulur və onun adı, ünvanı, möhürü və sertifikatın verilmə tarixi, həmçinin sertifikatı təsdiq etmək səlahiyyətinə malik olan şəxsin imzası, soyadı və inisialları qeyd olunur.

Tarixin, həmçinin səlahiyyətli şəxsin soyadının və inisiallarının əlyazma ilə və ya ştampla daxil edilməsinə icazə verilir;

qrafa 13 - "Ərizəçinin bəyannaməsi". Malın tam şəkildə istehsal edildiyi, yaxud kifayət qədər emala/təkrar emala məruz qaldığı ölkə, malın mənşə ölkəsi barədə məlumatların bəyan edildiyi tarix qeyd olunur, həmçinin ərizəçinin möhürü vurulur, ərizəçinin səlahiyyətli nümayəndəsinin imzası, soyadı və inisialları yazılır.

Tarixin, həmçinin səlahiyyətli şəxsin soyadının və inisiallarının əlyazma ilə və ya ştampla daxil edilməsinə icazə verilir.

Mal fiziki şəxs - Sazişin iştirakçısı olan dövlətin rezidenti tərəfindən ixrac (idxal) olunduğu halda, CT-UYAM formalı sertifikat aşağıdakı xüsusiyyətlər nəzərə alınmaqla doldurulur:

qrafa 1 - yükqöndərənin soyadı, inisialları və ünvanı əks olunur;

qrafa 2 - məlum olduqda, yükalanın soyadı, inisialları, ünvanı qeyd olunur, həmçinin "Sərbəst dövriyyə üçün" qeydi aparılır.

Yükgöndərən və yükalanın eyni fiziki şəxs olmasına yol verilir;
 5-ci və 11-ci qrafalar, məlumat olmadıqda, doldurulmaya bilər;
 13-cü qrafa malın mənşə ölkəsi barədə məlumatların bəyan edilmə tarixi, həmçinin
 yükgöndərən soyadı və inisialları göstərilməklə, yükgöndərən imzası ilə təsdiq edilir.

7.5. Sertifikatın blankının əsas vərəqəsinin arxa tərəfinin doldurulmasına icazə verilmir.

Bölmə 8. Sertifikatın verilməsinin əlavə halları

8.1. CT-İYAM formalı sertifikat ərizəçinin (bəyannaməçi) yazılı müraciəti əsasında mal ixrac olunduqdan sonra verilə bilər. Bu halda ərizəçi (bəyannaməçi) səlahiyyətli orqana əlavə olaraq malın faktiki ixracını təsdiq edən gömrük bəyannaməsini və ya gömrük qeydi olan digər malmüşayiətedici sənədləri, həmçinin malın göndərilməsini təsdiqləyən sənədləri təqdim edir. Bu halda sertifikatın 5-ci qrafasında "Sonradan verilmişdir" qeydi aparılır. Bəyannamə elektron formada verildikdə, malın sərhədi keçməsi haqqında gömrük orqanının elektron bildirişi təqdim edilə bilər.

8.2. CT-İYAM formalı sertifikat itirildikdə və ya zədələndikdə, onun dublikatı verilir. Dublikat verilərkən 12-ci - "Təsdiqetmə" qrafasında dublikatın verilmə tarixi, 5-ci - "Xidməti qeydlər üçün" qrafasında isə "Dublikat" sözü, itirilmiş və ya zədələnmiş CT-İYAM formalı əsl sertifikatın nömrəsi və tarixi göstərməlidir. Sertifikatın dublikatı əsl sertifikatın verilmə tarixindən etibarən qüvvəyə minir. Sərbəst ticarət rejiminin təqdim edilməsi məqsədilə sertifikatın dublikatının tətbiq müddəti əsl sertifikatın verilmə tarixindən etibarən 12 aydan çox olmamalıdır.

8.3. Hər hansı səbəbdən ləğv edilmiş CT-İYAM formalı sertifikatın əvəzinə, yaxud əvvəllər verilmiş sertifikatın yenidən tərtib edilməsi zərurəti yarandıqda, ərizəçinin (bəyanatçının) yazılı əsaslandırılması ilə CT-İYAM formalı yeni sertifikat verilə bilər. Bu halda, ləğv edilmiş / yenidən tərtib edilmiş sertifikatın nömrəsini və tarixini göstərərək "CT-İYAM formalı sertifikatın əvəzinə verilir" 5-ci qrafada qeyd daxil edilir. CT-İYAM formalı sertifikatın əvəzinə verilən digər sertifikata yeni qeydiyyat nömrəsi verilir.

8.4. Malın qorunmasının təmin edilməsi və onun qablaşdırılması, həmçinin satışı və daşınmaq üçün hazırlanması üzrə əməliyyatlar istisna edilməklə, emala/təkrar emala məruz qalmayan malların Sazişin iştirakçısı olan dövlətlər çərçivəsində təkrar ixracı halında, CT-İYAM formalı əvəzləyici sertifikatların verilməsi mümkündür.

Bir və ya bir neçə əvəzləyici CT-İYAM formalı sertifikatın verilməsi Sazişin iştirakçısı olan dövlətlərin ərazisinə malların gömrük nəzarəti altında yerləşdirilməsi və sonradan partiyaların və ya onların bir hissəsinin idxal ölkəsində sərbəst dövriyyəyə buraxılması ilə idxalı halında da mümkündür.

Əvəzləyici sertifikatlar idxal ölkəsinin səlahiyyətli orqanı (təşkilatı) tərəfindən ixrac ölkəsinin CT-İYAM formalı sertifikatı (sertifikatları) əsasında verilir.

Bu halda əvəzləyici sertifikatın 5-ci qrafasında "Sertifikat CT-İYAM formalı sertifikat əsasında verilmişdir" qeydi daxil edilir (qeydiyyat nömrəsi, tarixi və sertifikatı vermiş səlahiyyətli orqan göstərilməklə), CT-İYAM formalı əvəzləyici sertifikatın 9-cu qrafasında isə, onun əsasında verilən CT-İYAM formalı sertifikatda göstərilən həmin mənşə meyarı qeyd olunur.

8.5. Malın Sazişin iştirakçısı olan dövlətlərdə keçirilən sərğilərə/yarmarkalara ixracı hallarında, CT-İYAM formalı sertifikat verilə bilər. Bununla belə, sertifikatın 2-ci qrafasında sərğinin/yarmarkanın təşkilinə görə məsul şəxs, yaxud onun tapşırığı əsasında fəaliyyət göstərən şəxs, 5-ci qrafada isə sərğinin/yarmarkanın adı qeyd olunur. Həmin mallar üçün sərbəst ticarət rejimi, əgər qeyrisi Sazişin iştirakçısı olan dövlətlərin milli qanunvericiliyində nəzərdə tutulmayıbsa, bu Qaydaların 5.1-ci bəndinin müddəalarına müvafiq olaraq Sazişin iştirakçısı olan dövlətlərin rezidentləri arasında onların satışı və ya ötürülməsi barədə müqavilə bağlandıqdan sonra təqdim edilir.

8.6. Sazişin iştirakçısı bir dövlətin ərazisindən Sazişin iştirakçısı olan digər dövlətin ərazisinə malın daşınması zamanı, onun sonradan satışı məqsədilə CT-İYAM formalı sertifikatın verilməsi mümkündür, bu halda yükalan/idxalatçı şəxs qismində (sertifikatın 2-ci qrafası) malı ixrac edən yükgöndərən şəxs qeyd olunur. Bu halda sertifikatın 2-ci qrafasında, əlavə olaraq, "Sonrakı satış üçün" qeydi aparılır. Həmin mallar üçün sərbəst ticarət rejimi, əgər qeyrisi Sazişin iştirakçısı olan dövlətlərin

milli qanunvericiliyində nəzərdə tutulmayıbsa, bu Qaydaların 5.1-ci bəndinin müddəalarına müvafiq olaraq, Sazişin iştirakçısı olan dövlətlərin rezidentləri arasında onların satışı barədə müqavilə bağlandıqdan sonra təqdim edilir.

8.7. Malların mənşə ölkəsinin təyin edilməsi Qaydaları barədə bu Protokolun qüvvəyə minməsinə qədər Sazişin iştirakçısı olan dövlətlər çərçivəsində onların ərazilərində 24 sentyabr 1993-cü ilə qədər istehsal edilmiş və Sazişin iştirakçısı olan dövlətlərin gömrük ərazilərinə idxal edilmiş (yerləşdirilmiş) malların hərəkəti zamanı CT-FYAM formalı sertifikatın verilməsi mümkündür, 5-ci qrafaya "Mal ... (ölkənin indiki adı, istehsalçının adı və hazırlandığı il göstərilir) hazırlanmışdır" qeydi daxil edilir. Bu halda sertifikatın 9-cu qrafasında xətt çəkilir, 13-cü qrafada isə malın istehsal olunduğu ölkənin indiki adı qeyd olunur. Bu halda sertifikatın (sertifikatların) verilməsi malın istehsalçısı haqqında təsdiqedicə sənədlərin təqdim edilməsi şərt ilə mümkündür.

Bölmə 9 . CT-FYAM formalı sertifikatın tanınmaması üçün əsaslar

9.1. Mallara sərbəst ticarət rejiminin təqdim edilməsi məqsədilə idxal ölkəsinin gömrük orqanları tərəfindən aşağıdakı hallarda sertifikat tanınmaya bilər, əgər:

təqdim edilən sənəddə silinmələr, qaraltmalar və ya bu Qaydalarla müvafiq olaraq təsdiq edilməmiş düzəlişlər mövcuddursa və ya lazımı imzalar və/yaxud möhürlər yoxdursa;

sertifikatda qoyulmuş möhürlərin və/yaxud şəxslərin imzalarının əksi, həmçinin CT-FYAM formalı sertifikatı təsdiq etmək və vermək səlahiyyətinə malik olan orqanların qeyd edilmiş ünvanları idxal ölkəsinin gömrük xidmətində olan məlumatla uyğun deyildirsə;

sertifikatda qeyd olunan məlumatlar bəyan edilənlərlə uyğun deyildirsə və ya bəyan edilənlə müqayisədə malın birmənalı identifikasiyasını həyata keçirməyə imkan vermirsə;

təqdim edilən sertifikatın blankı idxal ölkəsinin gömrük xidmətində olan blank nümunələri ilə uyğun deyildirsə;

təqdim edilən sertifikatda sertifikatı təsdiq etmək səlahiyyətinə malik olan şəxsin imzası faksimil şəkildə yerinə yetirilmişdirsə;

sertifikatda göstərilən mal bu Qaydaların 5.1-ci bəndində nəzərdə tutulan şərtlərə cavab vermirsə;

9.2. İdxal ölkəsinin gömrük orqanları tərəfindən tanınmayan CT-FYAM formalı sertifikat, sertifikatda qeyd olunan məlumatlar dəqiqləşdirməklə, CT-FYAM formalı sertifikatı vermiş səlahiyyətli orqanın müvafiq məktubu əsasında sonradan tanına bilər.

Zəruri hallarda, idxal ölkəsinin gömrük orqanları tərəfindən tanınmayan sertifikatın əvəzinə bu Qaydaların 8.3-cü bəndinə müvafiq olaraq müəyyən edilmiş qaydada yeni sertifikat verilə bilər.

9.3. Sertifikat aşağıdakı hallarda idxal ölkəsinin gömrük orqanları tərəfindən həqiqi kimi tanınmaya bilər, əgər:

ümumən 6 aylıq müddət ərzində (ilkin sorğu tarixindən etibarən 3 ay və təkrar sorğu tarixindən etibarən 3 ay) idxal ölkəsinin gömrük orqanlarına ixrac ölkəsinin və ya malın mənşə ölkəsinin səlahiyyətli orqanlarından sorğulanan sertifikata dair cavab gəlməzsə;

idxal ölkəsinin gömrük orqanlarında sertifikatın verilməməsi (saxtakarlıq) və ya etibarsız sənədlər və/yaxud yanlış məlumatlar əsasında verilməsi barədə ixrac ölkəsinin səlahiyyətli orqanlarından alınan təsdiqlənmiş məlumatlar olarsa;

idxal ölkəsinin gömrük orqanları tərəfindən həyata keçirilən araşdırmalar nəticəsində və ixrac ölkəsinin və ya malın mənşə ölkəsinin səlahiyyətli orqanlarına göndərilən sorğu əsasında əldə olunmuş məlumatlar əsasında, idxal ölkəsinin gömrük orqanları tərəfindən CT-FYAM formalı sertifikatın bu Qaydalarla müəyyən edilmiş tələblərin pozulması ilə verilməsi aşkar edilərsə.

Bölmə 10. Yekun müddəalar

10.1. Malın mənşəyi haqqında düzgün tərtib edilmiş sertifikatın və ya malın mənşəyi barədə məlumatların təqdim edilməməsi, Sazişin iştirakçısı olan dövlətlərin milli qanunvericilikləri ilə nəzərdə tutulan hallar istisna edilməklə, malların gömrük orqanları tərəfindən saxlanması üçün əsas deyil.

10.2. Sazişin iştirakçısı olan dövlətin gömrük orqanı tərəfindən malın buraxılışına yalnız həmin dövlət üçün qüvvədə olan beynəlxalq müqavilələrə və ya onun milli qanunvericiliyinə müvafiq olaraq idxal ölkəsinə buraxılmalı olmayan ölkə mənşəli olmasını güman etməyə kifayət qədər əsas olduğu zaman imtina edilə bilər.

**MALIN MÜƏYYƏN ÖLKƏ MƏNŞƏLİ HESAB OLUNMASI ÜÇÜN HƏMİN ÖLKƏDƏ
YERİNƏ YETİRİLƏN ŞƏRTLƏRİN, İSTEHSALAT VƏ TEXNOLOJİ ƏMƏLİYYATLARIN
SİYAHISI*****Qeyd 1**

1.1. Siyahının ilk iki qrafasında materialların emal/təkrar emal edilməsi nəticəsində əldə olunan məhsullar barədə məlumatlar qeyd olunur. Siyahının birinci qrafasında HS üzrə məhsulun kodu, ikinci qrafasında - birinci qrafada qeyd olunan koda müvafiq olaraq məhsulun təsviri göstərilir. İlk iki qrafada təsvir edilən hər bir konkret məhsul üçün, onun mənşəyini müəyyən edən şərtlər, istehsalat və texnoloji əməliyyatlar (bunda sonra - şərtlər və əməliyyatlar) üçüncü qrafada göstərilir.

Bu Siyahıdakı mallar müstəsna olaraq HS üzrə mal kodu ilə müəyyən edilir; malın adı yalnız istifadənin rahatlığı üçün göstərilmişdir.

Əgər HS üzrə malın kodundan sonra "-dan (-dən)" şəkilçisi qoyulmuşdursa, bu, üçüncü qrafadakı şərtlərin və əməliyyatların yalnız həmin mal mövqeyində təsnif edilən və ikinci qrafada göstərilən mallara tətbiq edilməsini bildirir. Bu halda malın adı da həmçinin rəhbər götürülür.

1.2. Əgər birinci qrafada bir neçə mal mövqeyinin nömrəsi və ya qrupun nömrəsi göstərilmişdirsə və eyni zamanda, ikinci qrafada məhsulların ümumiləşdirilmiş təsviri mövcuddursa, onda üçüncü qrafada qeyd edilən müəyyən şərtlər və əməliyyatlar birinci qrafada qeyd olunan mal mövqelərində HS-ə müvafiq olaraq təsnif edilən bütün məhsullara və ya birinci qrafada göstərilən istənilən mal mövqeyinə tətbiq olunur.

1.3. Əgər eyni mal mövqeyində təsnif edilən malların bir hissəsinə münasibətdə bir şərtlər və əməliyyatlar tətbiq edilir, digər hissəsinə (hissələrinə) münasibətdə isə digər şərtlər və əməliyyatlar tətbiq edilirsə, onda ikinci qrafada malların konkret təsvirinin göstərildiyi müvafiq sayda abzaslar mövcuddur və müvafiq olaraq, üçüncü qrafada mallara dair təsviri ikinci qrafanın bu və ya digər abzasında göstərilən şərtlər və əməliyyatlar qeyd olunur.

Qeyd 2

2.1. Bu Siyahının üçüncü qrafasında qeyd olunan şərtlər və əməliyyatlar yalnız xarici mənşəli materiallardan istifadə edilərək hazırlanan məhsullara münasibətdə həyata keçirilir. Üçüncü qrafadakı şərtlər və əməliyyatlarla müəyyən edilən məhdudiyyətlər də yalnız xarici mənşəli materiallardan istifadə edilərək hazırlanmış məhsullara şamil edilir.

2.2. Əgər məhsulun hazırlanması üçün istənilən mal mövqeyindən olan materiallardan istifadə olunmasının mümkünlüyü şərtlər və əməliyyatlarla müəyyən edilmişdirsə, bu o deməkdir ki, məhsulla eyni mal mövqeyində təsniflənən materiallardan şərtlər və əməliyyatlarla müəyyən edilə bilən xüsusi məhdudiyyətlərə riayət olunması şərtilə istifadə oluna bilər.

2.3. Əgər xarici mənşəli materiallardan hazırlanmış məhsul, mal mövqeyinin dəyişməsi səbəbindən və ya Siyahıya müvafiq olaraq, ona aid olan şərtlər, yaxud əməliyyatlar səbəbindən, onun təkrar emalının həyata keçirildiyi Sazişin iştirakçısı olan dövlətin mənşəli malı statusunu alırsa və sonra ondan digər məhsulun istehsalı üçün material qismində istifadə olunursa, onda onun istehsalında istifadə olunan məhsula dair həmin şərtlər və əməliyyatlar nəzərə alınmır.

2.4. Elementlər qrupundan ibarət olan və ya bir sıra hissələrdən yığılmış və HS üzrə malların təsnifatlandırma qaydasına müvafiq olaraq vahid mal kimi təsnifatlandırılan məhsula, əgər onun bütün tərkib hissələri əməliyyatları və şərtləri təmin edirsə, həmin şərtlərə və əməliyyatlara cavab verən kimi baxılır.

Əgər həmin məhsulu təşkil edənlərin bir hissəsi şərtləri və əməliyyatları təmin edir, digər hissəsi təmin etmirsə və ya son məhsulla eyni mal mövqeyinə aiddirsə, şərtləri və əməliyyatları təmin etməyən və ya son məhsulla eyni mal mövqeyinə malik olan tərkib hissələrin dəyəri son məhsulun

* Qeyd 1 və Qeyd 2 yalnız Siyahıya daxil edilmiş mallara münasibətdə tətbiq edilir.

franko-zavod qiymətinin 15%-dən artıq deyildirsə, onda həmin məhsul, şərtləri və əməliyyatları təmin edən kimi hesab olunacaqdır.

Bu qayda, bu Siyahıda digər şərtlər qeyd olunan mallar istisna edilməklə, bütün hallarda tətbiq oluna bilər.

2.5. Bu Siyahının üçüncü qrafasında göstərilən şərtlər və əməliyyatlar istehsalat və ya texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsinin minimal həcmi müəyyən edir. Müəyyən edilmiş minimal həcmdən az istehsalat və ya texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi məhsulun mənşəyini müəyyən etmir.

2.6. Əgər məhsulun bir materialdan artıq hazırlanması bu Siyahıda göstərilən əməliyyatlar və şərtlərlə müəyyən edilərsə, bu o deməkdir ki, bir və ya daha çox materialdan istifadə oluna bilər. Bununla belə, bütün materiallardan istifadə olunması mütləq deyildir.

Lakin əgər bir şərt və ya əməliyyat çərçivəsində bir materiala münasibətdə müəyyən edilmiş hər hansı məhdudiyyət mövcuddursa və bununla yanaşı, digər materiallara münasibətdə müəyyən edilmiş digər məhdudiyyətlər mövcuddursa, onda həmin məhdudiyyətlər məhsulun istehsalı zamanı həqiqətən istifadə edilmiş materiallara münasibətdə tətbiq olunacaqdır.

2.7. Əgər göstərilən siyahıdakı şərtlər və əməliyyatlarla məhsulun müəyyən edilmiş materialdan hazırlanması mütləqdirsə, bu o deməkdir ki, həmin şərt onların təbiəti baxımından bu şərtlərin və ya əməliyyatların vəziyyətini poza bilməyən digər materiallardan istifadə olunması üçün maneə sayılır (Məsələn: əgər şərtlər və əməliyyatlarla taxıl dənli bitkiləri və ya onların törəmələrindən istifadə olunması şərtləndirilmişdirsə, bu, mineral duz, kimyəvi və taxıl dənli bitkilərindən istehsal olunmayan digər əlavələrin istifadəsinə maneə olmur).

HS kodu	Malın adı	Üçüncü ölkələrdən malların istehsalında istifadə edildikdə məhsula mənşə statusu vermək üçün zəruri olan şərtlər, istehsal və texnoloji əməliyyatlar	Qeydlər
0201	İri buynuzlu heyvan əti, təzə və ya soyudulmuş	01 qrupuna aid mallardan hazırlanma	
0202	İri buynuzlu heyvan əti, dondurulmuş	01 qrupuna aid mallardan hazırlanma	
0206	İribuynuzlu heyvanın, donuz, qoyun, keçi, at, ulaq, qatırların və ya at qatırlarının əlavə qida məhsulları, təzə, soyudulmuş və ya dondurulmuş	İstənilən mövqeli materiallardan hazırlanma, 0201-0206 mövqelərdən başqa	
0207	0105 mal mövqeyində göstərilən ət və ev quşlarının əlavə yeyinti məhsulları, təzə, soyudulmuş və ya dondurulmuş	İstənilən mövqedəki materiallardan hazırlanma, 0207-dən başqa	
0209	Yavan ətdən ayrılmış donuz piyi və əridilməmiş və ya digər üsulla təmizlənməmiş ev quşlarının piyi, təzə, soyudulmuş, dondurulmuş, duzlanmış, duzlu suda, qurudulmuş və ya hisə verilmiş	Duzlama, hislətmə mayesi ilə emal, kəsmə, ədviyyat və/yaxud bitki zülalları ilə qarışdırma əməliyyatları istisna olmaqla texnoloji əməliyyatlar zamanı istənilən mövqedəki materiallardan istehsal.	
0210	Duzlu, suda, qurudulmuş və ya hisə verilmiş ət və əlavə ət yeyinti məhsulları; ət və əlavə et məhsullarından hazırlanan narın və cod un	Sümükdən ayırma, kəsmə, ədviyyat və/yaxud bitki zülalları və/yaxud duzla qarışdırma, ətin şprisə duzlanması, qurudulmamış ətin hissələrə doğranılması, ev quşlarının ətinin mexaniki üsulla sümükdən ayrılması, eləcə də hislətmə mayesi ilə	

		təmizləmə əməliyyatları istisna olmaqla, texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi zamanı istənilən mövqedəki materiallardan hazırlanma, 0201-0206 və 0208-ci mövqelərdəki ət və əlavə ət məhsulları və ya 0207-ci mövqedəki quşların qara ciyəri istisna olmaqla	
0402	Süd və qaymaq, qatılaşdırılmış və ya şəkər və ya digər şirinləşdirici maddələr əlavəsi ilə	İstənilən mövqedəki materiallardan hazırlanma. Lakin hazır məhsulla eyni mövqedəki istifadə olunan materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 40%-dən çox olmamalıdır	
0408	Quşların yumurtaları, qabıqsız və yumurta sarısı olmadan, təzə, qurudulmuş, buxarda və ya qaynar suda, qəliblənmiş, dondurulmuş və ya başqa şəkildə konservləşdirilmiş, şəkər və digər tatlandırıcı maddələrlə əlavə edilmiş və ya əlavə edilməmiş	0407 00 mövqeyi olan quş yumurtaları istisna olmaqla, istənilən mövqedəki materiallardan istehsal	
0506	Sümüklər və buynuz özəyi, emal olunmamış, yağsızlaşdırılmış, ilkin emal olunmuş (forma şəklinə salınmamış), turşu ilə emal edilmiş və ya jelatinləşdirilməmiş; bu məhsulların tozu və tullantıları	02 qrupunun materiallarının istifadə olunduğu istehsal	
0710 40	Şəkər qarğıdalısı (çiy, yaxud suda və ya buxarda bişirilmiş), dondurulmuş	Təzə və ya soyudulmuş şəkər qarğıdalısından hazırlanma	Submövqeyə qədər ixtisar edilmişdir
0711 90-dan	Azmüddətli saxlanma üçün konservləşdirilmiş şəkər qarğıdalısı, lakin belə halda qidada bilavasitə istifadə üçün yararlı olmayan	Təzə və ya soyudulmuş şəkər qarğıdalısından hazırlanma	Submövqeyə qədər ixtisar edilmişdir
0901-dan	Qovrulmuş qəhvə, kofeinlə və ya kofeinsiz; tərkibində istənilən nisbətdə qəhvə olan əvəzləyicilər	Resepturanın hazırlanması və qovrulma üzrə texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi şərtilə istənilən mövqedəki materiallardan hazırlanma	
0902	Çay, dad-ətir əlavəli və ya onlarsız	Resepturanın və kupaj qarışığının hazırlanması üzrə texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi şərtilə 0902-ci mövqedəki materiallardan hazırlanma, lakin istifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun dəyərinin 50%-dən çox olmamalıdır	
1106 10	Narın və cod un və 0713-cü mal mövqeli qurudulmuş paxlalı tərəvəz tozu	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla istənilən mövqedəki materiallardan hazırlanma	Submövqeyə qədər ixtisar edilmişdir
1301	Təmizlənməmiş təbii şellak; təbii kitrlər, qatranlar, yapışqanlı qatranlar və terpetilər (məsələn, balzamlar)	İstifadə olunan 1301-ci mövqeli materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmaması şərtilə istənilən	

		mövqeli materiallardan hazırlanma	
1501-dən	Sümük piyi və ya tullantılardan alınan piy	0203, 0206 və ya 0207, və ya 0506-cı mövqelərin materialları istisna olmaqla, istənilən mövqedəki materiallardan hazırlanma; 0203 və ya 0206-cı mövqedəki donuz ətindən və ya subməhsullardan, və ya 0207-ci mövqedəki quş ətindən və ya subməhsullardan hazırlanma	
1502-dən	Sümük piyi və ya tullantılardan alınan piy	0201, 0202, 0204 və ya 0206, və ya 0506-cı mövqelərin materialları istisna olmaqla, istənilən mövqedəki materiallardan hazırlanma	
1504-1506 00	Balıqlardan və ya digər dəniz məməlilərindən hazırlanan piylər, yağlar və onların fraksiyalan, saflaşdırılmış və ya saflaşdırılmamış, lakin kimyəvi tərkibi dəyişdirilməmiş; Yun piyi (yaptər) və ondan hasil olunan piyli maddələr (lanolin daxil olmaqla); digər heyvan mənşəli piylər, yağlar və onların fraksiyaları, saflaşdırılmış və ya kimyəvi tərkibliəri dəyişdirilmədən saflaşdırılmış	Aşağıdakı texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi şərtilə istənilən mövqedəki materiallardan hazırlanma: - əritmə - buğa vermə - təmizləmə	Submövqeyə qədər ixtisar edilmişdir
1507-1515-dən	Saflaşdırılmış bitki yağlan, bitki yağlarının saflaşdırılması və ya saflaşdırılmış, lakin kimyəvi tərkibi dəyişdirilməmiş fraksiyadan	Xüsusiləşdirilmiş istehsal şəraitində saflaşdırma və/yaxud fraksiyalama üzrə əməliyyatlar, bununla belə, ayrı-ayrı hidrotasiya əməliyyatları mala mənşə statusunun verilməsi üçün kifayət deyildir	
1602	Ətdən, əlavə ət məhsullarından və ya qandan hazırlanmış hazır və ya konservləşdirilmiş məhsullar	Quş əti də daxil olmaqla, ətin hazırlanması, sümükdən ayrılması, kəsilməsi, ədviyyat və/yaxud bitki zülalları və/yaxud duzla qarışdırılması, şprislə duzlanması, qarudulmamış hissələrə doğranılması, ev quşu ətinin mexaniki üsulla sümükdən ayrılması əməliyyatları istisna olmaqla, texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi zamanı 02 qrupuna daxil olan materiallardan hazırlanma	
1701	Şəkər qamışından və ya çuğundaurdan alınan şəkər və kimyəvi cəhətdən təmiz saxaroza, bərk vəziyyətdə	Saflaşdırma (şəkər qamışı üçün), saturasiya, sulfidləmə, filtrləmə üzrə texnoloji əməliyyatların və digər sonrakı əməliyyatların (qamış və ya çuğundur şəkəri üçün) yerinə yetirilməsi şərtilə istənilən mövqedəki materiallardan hazırlanma	
1702 50, 1702 90 –	Kimyəvi təmiz fruktoza; Kimyəvi təmiz maltoza	İstənilən mövqedəki materiallardan, o cümlədən	Submövqeyə qədər ixtisar edilmişdir

dən		1702-ci mövqedəki digər materiallardan hazırlanma	
1806	Şokolad və tərkibində kakao olan digər hazır yeyinti məhsulları	İstənilən mövqedəki materiallardan hazırlanma. Lakin hazır məhsulla eyni mövqedəki istifadə olunan materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamalıdır	
1905	Tərkibində kakao olmayan və ya olan, çörək, un-qənnadı məmulatları, pirojnalar, peçenyə və digər çörək-bulka və un-qənnadı məmulatları; əczaçılıq məqsədləri üçün istifadəyə yararlı vafli vərəqələr, boş kapsullar, vafli həbləri, düyü kağızı və analoji məhsullar	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən artıq olmamaq şərtilə hazırlanma	
2009	Meyvə şirələri (üzüm suslosu daxil olmaqla) və tərəvəz şirələri, qızcırdılmamış və spirtsiz, şəkər və ya şəkərsiz yaxud digər şəkərli maddələr əlavə edilməklə və ya edilməməklə	İstənilən mövqedəki materiallardan hazırlanma. Lakin hazır məhsulla eyni mövqedəki istifadə olunan materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən artıq olmamalıdır, bərpadan başqa, kupajlama (çoxkomponentli şirələr üçün), homogenizasiya (tərkibində meyvə ləti olan şirələr üçün), deaerasiya, termotəmizləmə (pasterizasiya, sterilizasiya) və digər texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi zamanı	
2101 11-dən	Qəhvə (həll olunan)	Qovurma, xırdalama, ayırma və qatılma (və ya qurutma) kimi əsas texnoloji əməliyyatlar kompleksinin yerinə yetirilməsi şərtilə 0901 və 2101 11 mövqeyindən olan materiallardan hazırlanması. Lakin hazır məhsulla eyni mövqedəki istifadə olunan materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamalıdır	
2101 12	Qəhvə ekstraktları, essensiyaları və konsentratları əsasında və ya qəhvə əsasında hazır məhsullar	İstənilən mövqedəki materiallardan hazırlanma. Lakin hazır məhsulla eyni mövqedəki istifadə olunan materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamalıdır	
2101 30-dan	Qovrulmuş kəsinin ekstraktları, essensiyaları və konsentratları	Xırdalama, ekstraksiya və qatılma kimi əsas texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi şərtilə hazırlanma	Submövqeyə qədər ixtisar edilmişdir
2103 30-dan	Hazır xardal	Xardal tozundan hazırlanma	Submövqeyə qədər ixtisar edilmişdir
2106-dan	Dad, ətir və ya boya əlavəli şəkər siropları	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsul	

		qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanma	
2106 90 - dan	İçkilərin istehsalı zamanı istifadə olunan spirt tərkibli yarımfabrikatlar, ətirli maddə əsaslı məhsullardan başqa	İstifadə olunan materialların dəyəri son məhsul qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanma	Submövqeyə qədər ixtisar edilmişdir
2202 90 - dan	Nektarlar	İstənilən mövqedəki materiallardan hazırlanma. Lakin istifadə olunan materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən artıq olmamalıdır, və bərpadan başqa, kupajlama (çoxkomponentli nektarlar üçün), homogenizasiya (tərkibində meyvə ləti olan nektarlar üçün), deaerasiya, termotəmizləmə (pasterizasiya, sterilizasiya) və digər texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi zamanı	Submövqeyə qədər ixtisar edilmişdir
2204	Təbii üzüm şərabları, tündləşdirilmişlər daxil olmaqla; üzüm mayesi, 2009 mal mövqeyində təsnif ediləndən başqa	Kupajlama, filtrasiya və digər sonrakı texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi şərtilə istənilən mövqeli materiallardan hazırlanma. Lakin istifadə olunan 2204 mövqedəki materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamalıdır	
2205	Vermutlar və digər üzüm şərabları bitki və ya aromatik maddələrin əlavəsi ilə	Kupajlama, filtrasiya və digər sonrakı texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi şərtilə istənilən mövqedəki materiallardan hazırlanma. Lakin hazır məhsulla eyni mövqedəki istifadə olunan materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamalıdır	
2206 00	Digər qıvcırdılmış içkilər (məsələn, sidr, perri və armud sidri, bal içkisi); qıvcırdılmış içkilərin qarışıqları və qıvcırdılmış spirtsiz içkilərin qarışıqları, başqa yerdə adlan çəkilməyən və daxil edilməyən	Kupajlama, süzğəcdənkeçirmə və digər sonrakı texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi şərtilə istənilən mövqedəki materiallardan hazırlanma	
2208-dən	Üzüm distillatları; likörlər və digər üzüm distillatları olan spirtli içkilər, konyaklar	Kupajlama, süzğəcdənkeçirmə və digər sonrakı texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi şərtilə istənilən mövqedəki materiallardan hazırlanma. Lakin hazır məhsulla eyni mövqedəki istifadə olunan materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamalıdır	
2309	Heyvanların yemlənməsində istifadə edilən məhsullar	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsul	

		qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanması	
2403 10	Tərkibində istənilən nisbətdə tütün əvəzləyiciləri olan və ya olmayan çəkməli tütünü	İstənilən mövqedəki materiallardan hazırlanma. Lakin, istifadə olunan 2403 mövqedəki materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamalıdır	
Qrup 25-dən	Duz, kükürd, torpaq və daş, suvaq materialları, əhəng, 2501 00, 2504, 2515 12, 2516, 2518-ci mövqeli, 2519, 2522, 2523, 2524, 2525-ci mövqelərdən olan məhsullardan başqa (həmin məhsullar üçün qaydalar aşağıda şərh edilmişdir)	Texnoloji emal/təkrar emal texnologiyasına uyğun olaraq ixtisaslaşdırılmış istehsal şəraitində istənilən mövqedəki materiallardan hazırlanma; kömürlə zənginləşdirmə, təmizlənməsi, bərk kristalların üyüdülməsi, kəsmə, susuzlaşdırma	
2501 00-dən	Xörək duzu	İstənilən mövqedəki materiallardan hazırlanma, xüsusi texnologiyalar və hasilat daxil olmaqla istehsal	
2504	Təbii qrafit	Karbon tərkibinin zənginləşdirilməsi, xammalın təmizlənməsi və xırdalanması	
2515 12-dən	Mərmər və travertin və ya əhəng tufu, mişarlanmış və ya başqa üsulla düzbucaqlı formalı (kvadrat forma daxil olmaqla) blok və ya plitələrə ayrılmış (qalınlığı 4 sm-dən çox, lakin 25 sm-dən çox olmayaraq)	25 sm-dən artıq qalınlıqlı daş bloklarının mişarlanması və ya başqa üsulla ayrılması	Submövqeyə qədər ixtisar edilmişdir
2516	Qranit, porfir, bazalt, qum daşı və abidə və tikinti üçün digər daşlar, kobud doğranmış və ya doğranmamış, mişarlanmış və ya mişarlanmamış, ya da başqa üsulla düzbucaqlı formalı (kvadrat forma daxil olmaqla) bloklara və ya plitələrə ayrılmış	Daş bloklarının mişarlanması və ya başqa üsullarla ayrılması	
2518	Susuzlaşdırılmış və ya susuzlaşdırılmamış dolomit; bitişdirilmiş və ya bitişdirilməmiş, kobud doğranmış və ya mişarlanmış ya da başqa üsulla düzbucaqlı formalı (kvadrat forma daxil olmaqla) blok və ya plitələrə ayrılmış dolomit; dolomit doldurma qarışığı	Doğrama, mişarlama, xırdalama; susuzlaşdırılmamış dolomit üçün - susuzlaşdırma	
2519-dən	Maqnezium karbonatı təbii (maqnezit), doğranmış və ağzı kip bağlanmış (hermetik) buğlanmış qaba yerləşdirilmiş; maqneziumoksidi, elektrik vasitəsilə əridilmiş maqnezium oksiddən və qaymaya qədər yandırılmış maqneziumdan başqa	Hazırlanma zamanı bütün istifadə olunan maddələr məhsulun (təbii maqnezium karbo-natmaqnezitdən başqa) mövqeyindən fərqlənən başqa mövqedə təsnifləşdirilməlidir	
2522	Sönmüş, sönməmiş və hidravlik əhəng, 2825 mal mövqeyində göstərilmiş kalsiumun oksidindən və hidrokسيدindən başqa	İstənilən mövqedəki materiallardan hazırlanma, xüsusi texnologiyalar və hasilat daxil olmaqla istehsal	
2523	Portlandsement, gil-torpaqlı sement, şlaklı sement, supersulfatlı və analoji hidravlik sementlər, rənglənmiş və rəngsiz, hazır və ya klinker formasında	Hasilat, xırdalama, xammal materiallarının üyüdülməsi, xammal materiallarının bişirilməsi, sement klinkerin	

		soyudulması və büzücü materialların üyüdülməsi prosesləri daxil olmaqla istehsal texnologiyasına uyğun olaraq ixtisaslaşdırılmış istehsal şəraitində istənilən mövqedəki materiallardan hazırlanma	
2524	Asbest	Asbest (0-6) asbest mineralından hazırlanma	
2525	Slyuda, o cümlədən laylı slyuda, slyuda tullantıları	Qopartma, kəsmə, xırdalanma	
2707 50-dən	Həcmnin (itkilər daxil olmaqla) 65%-dən az olmayanı 250°C temperaturunda ASTM D 86 metodu ilə qovulmuş, yanacaq kimi istifadə olunan digər aromatik karbohidrogen qarışıqları	Saflaşdırma və/yaxud bir və ya bir neçə müəyyən emal üzrə əməliyyatlar. Məhsulun mövqeyindən fərqlənən bütün başqa mövqedə təsnifləşdirilən materiallardan istifadə edərək digər əməliyyatlar. Lakin hazır məhsulla eyni mövqedəki istifadə olunan materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamalıdır	Submövqeyə qədər ixtisar edilmişdir
2709 00	Xam neft və bitumlu süxurlardan alınan xam neft məhsulları	Bitumlu materialların pirogen çovulması və bitumlu mineralların destruktiv çovulması üzrə texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi şərtlə istənilən mövqedəki materiallardan hazırlanma	
2710-dan	Neft və bitumlu materiallardan alınan neft məhsulları, xam məhsullar istisna olmaqla; başqa yerdə adı çəkilməyən və ya daxil edilməyən, tərkibində bitumlu minerallardan alınmış 70 kütlə % və ya daha çox neft məhsulları olan, həm də bu məhsullar onların əsas tərkib hissələridir	Saflaşdırma və/yaxud bir və ya bir neçə müəyyən emal üzrə əməliyyatlar. Məhsulun mövqeyindən fərqlənən bütün başqa mövqedə təsnifləşdirilən materiallardan istifadə edərək digər əməliyyatlar. Lakin hazır məhsulla eyni mövqedəki istifadə olunan materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamalıdır	
2711	Neft qazları və qaz şəklində digər karbohidrogenlər	Saflaşdırma və/yaxud bir və ya bir neçə müəyyən emal üzrə əməliyyatlar. Məhsulun mövqeyindən fərqlənən bütün başqa mövqedə təsnifləşdirilən materiallardan istifadə edərək digər əməliyyatlar. Lakin hazır məhsulla eyni mövqedəki istifadə olunan materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamalıdır	
2712	Neft vazelin; parafin, mikrokristal neft mumu, parafin qaç, ozokerit, qonur kömür mumu, torf mumu, digər mineral mumlar və sintez və ya başqa proseslər nəticəsində alınan analogi məhsullar, boyanmış və ya boyanmamış	Saflaşdırma və/yaxud bir və ya bir neçə müəyyən emal üzrə əməliyyatlar. Məhsulun mövqeyindən fərqlənən bütün başqa mövqedə təsnifləşdirilən materiallardan istifadə edərək	

		digər əməliyyatlar. Lakin hazır məhsulla eyni mövqedəki istifadə olunan materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamalıdır	
2713	Neft koksu, neft bitumu və neftin və ya neft məhsullarının emalından qalan, o cümlədən bitum süxurlarından alınan digər qalıqlar	Safəlaşdırma və/yaxud bir və ya bir neçə müəyyən emal üzrə əməliyyatlar. Məhsulun mövqeyindən fərqlənən bütün başqa mövqedə təsnifləşdirilən materiallardan istifadə edərək digər əməliyyatlar. Lakin hazır məhsulla eyni mövqedəki istifadə olunan materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamalıdır	
2714	Təbii bitum və asfalt; bitumlu şistlər və ya neft və bitumlu qumdaşları; asfaltidlər və asfalt süxurları	Safəlaşdırma və/yaxud bir və ya bir neçə müəyyən emal üzrə əməliyyatlar. Məhsulun mövqeyindən fərqlənən bütün başqa mövqedə təsnifləşdirilən materiallardan istifadə edərək digər əməliyyatlar. Lakin hazır məhsulla eyni mövqedəki istifadə olunan materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamalıdır	
2715 00	Təbii asfalt, təbii bitum, neft bitumu, mineral qatranlara və ya mineral qatranların peki əsasında bitum qarışıqları (məsələn, bitumlu mastikalar, yol örtükləri üçün nəzərdə tutulmuş asfalt qarışıqları)	Safəlaşdırma və/yaxud bir və ya bir neçə müəyyən emal üzrə əməliyyatlar. Məhsulun mövqeyindən fərqlənən bütün başqa mövqedə təsnifləşdirilən materiallardan istifadə edərək digər əməliyyatlar. Lakin hazır məhsulla eyni mövqedəki istifadə olunan materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamalıdır	Submövqeyə qədər ixtisar edilmişdir
28- ci qrupdan	Qeyri-üzvi kimya məhsulları; qiymətli metalların, nadir torpaq metallarının, radioaktiv elementlərin və ya izotopların qeyri-üzvi və ya üzvi birləşmələri, 2811 29 100, 2818 20 000, 2821 20 000, 2833 22 000-dən olan mallardan başqa, həmin məhsullar üçün tətbiq olunan qaydalar aşağıda göstərilir	Hazırlanma zamanı istifadə olunan bütün materiallar məhsulun mövqeyindən fərqli mövqedə təsnifləşdirilməlidir. Lakin eyni mövqedə olan materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 20%-dən çox olmamaq şərti ilə istifadə oluna bilər	
2811 29 -dan	Kükürd oksidi (IV) (sulfat anhidridi)	Kükürd-iki-oksiddən hazırlanma	Submövqeyə qədər ixtisar edilmişdir
2818 20	Süni korunddan fərqli alüminium oksidi	Emal/təkrar emal texnologiyasına uyğun olaraq xüsusi istehsal şəraitində istənilən mövqedəki	Submövqeyə qədər ixtisar edilmişdir

		materiallardan hazırlanma	
2821 20	Mineral boyalar	Torpaq boyalarının yandırılması və ya üyüdülməsi	Submövqeyə qədər ixtisar edilmişdir
2833 22	Alüminium sulfatı	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanma	Submövqeyə qədər ixtisar edilmişdir
2844 10-dən	Təbii uran və onun birləşmələri	Emal texnologiyasına müvafiq olaraq xüsusiləşdirilmiş istehsal şəraitində materiallardan (Uran-235 ilə zəiflədilmiş uran və onun birləşmələri) hazırlanma (uran-235 izotopu üzrə zənginləşdirmə)	
2844 20-dən	Uran-235 ilə zənginləşdirilmiş uran və onun birləşmələri	Təkrar emal texnologiyasına müvafiq olaraq xüsusiləşdirilmiş istehsalat şəraitində 2844 10 və 2844 30 mövqeyindən olan materialdan (təbii uran, uran-235 ilə yoxsullaşdırılmış uran və onların birləşmələri) hazırlanma (uran-235 izotopu əsasında zənginləşdirmə)	
29-cu qrupdan	Üzvi kimyəvi birləşmələr, 2901-dən, 2902-dən, 2905 19 000-dən, 2915, 2932 99 700, 2932 99 000-dən, 2933, 2934 mövqelərdəki birləşmələrdən başqa. Onlara tətbiq olunan qaydalar aşağıda göstərilmişdir.	İstifadə olunan bütün materiallar məhsulun mövqeyindən fərqlənən başqa mövqedə təsnifləşdirilməklə istənilən mövqedəki materiallardan hazırlanma. Lakin hazır məhsulla eyni mövqedəki istifadə olunan materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamalıdır	
2901-dən	Yanacaq kimi istifadə üçün nəzərdə tutulmuş açıq zəncirli karbohidrogenlər	Saflaşdırma və/yaxud bir və ya bir neçə müəyyən emal üzrə əməliyyatlar. Məhsulun mövqeyindən fərqlənən bütün başqa mövqedə təsnifləşdirilən materiallardan istifadə olunan digər əməliyyatlar. Lakin hazır məhsulla eyni mövqedəki istifadə olunan maddələrin dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamalıdır	
2902-dən	Yanacaq kimi istifadə üçün nəzərdə tutulmuş tsiklanlar və tsiklenlər (azuləndən başqa), benzol, toluol, ksilol	Saflaşdırma və/yaxud bir və ya bir neçə müəyyən emal üzrə əməliyyatlar. Məhsulun mövqeyindən fərqlənən bütün başqa mövqedə təsnifləşdirilən materiallardan istifadə edərək digər əməliyyatlar. Lakin hazır məhsulla eyni mövqedəki istifadə olunan maddələrin dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamalıdır	

2905 19 -dan	Metalların alkoqolyatları	İstənilən mövqeli materiallardan, o cümlədən 2905-ci mövqedəki digər materiallardan hazırlanma. Lakin həmin mövqeli metalların alkoqolyatlarının dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaq şərti ilə istifadə oluna bilər.	Submövqeyə qədər ixtisar edilmişdir
2915	Doymuş asiklik monokarbon turşular və onların anhidridləri, halogenanhidridləri, peroksidləri və peroksiturşuları; onların hallogenləşdirilmiş, sulfolaşdırılmış, nitrələşdirilmiş və nitrozlaşdırılmış törəmələri	İstənilən mövqedəki materiallardan hazırlanma. Lakin istifadə olunan 2915 və ya 2916-cı mövqedəki materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamalıdır	
2932 99 000-dan	Tərkibində digər oksigenli funksional qruplar olan və ya olmayan digər dövri asetallar və daxili hemiasetallar, və onların hallogenləşdirilmiş, sulfirləşdirilmiş, nitrələşdirilmiş və ya nitrozlaşdırılmış törəmələri	İstənilən mövqedəki materiallardan, o cümlədən 2932 mövqeyin digər materiallardan hazırlanma	Submövqeyə qədər ixtisar edilmişdir
2932 99 000-dan	Adi daxili efirlər	İstənilən mövqeli materiallardan hazırlanma. Lakin, istifadə olunan 2909 mövqedəki materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamalıdır	Submövqeyə qədər ixtisar edilmişdir
2933	Tərkibində yalnız azot heteroatomu(lan) olan heterosiklik birləşmələr	İstənilən mövqedəki materiallardan hazırlanma. Lakin istifadə olunan 2932 və ya 2933-cü mövqedəki materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamalıdır	
2934	Müəyyən və qeyri-müəyyən kimyəvi tərkibli nuklein turşuları və onların duzları; digər heterosiklik birləşmələr	İstənilən mövqeli materiallardan hazırlanma. Lakin istifadə olunan 2932, 2933 və ya 2934 mövqeli materialların dəyəri hazır məhsul qiymətinin 20%-dən artıq olmamalıdır	
30-cu qrup- dan	Əczaçılıq məhsulları, 3002, 3003, 3005 və 3006 60 mövqelərindəki məhsullardan başqa. Onlara tətbiq olunan qaydalar sonra göstərilmişdir	Hazırlanma zamanı istifadə olunan bütün materiallar məhsulun mövqesindən fərqlənən başqa mövqedə təsnifləşdirilməlidir. Lakin hazır məhsulla eyni mövqedəki istifadə olunan maddələrin dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamalıdır	
3002	İnsan qanı; terapeutik, profilaktik və ya diaqnostik məqsədlərlə hazırlanmış heyvan qanı; immun zərədləri və digər qan fraksiyaları və modifikasiya edilmiş immunoloji məhsullar, modifikasiya olunmuş və ya olunmamış, o cümlədən biotexnoloji yolla alınmış; vaksinlər, toksinlər, mikroorqanizmlərin yetişdirmələri	İstənilən mövqedəki materiallardan, o cümlədən 3002-ci mövqedəki digər materiallardan hazırlanma. Lakin 3002-ci mövqedəki materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaq şərti ilə istifadə	

	(mayalardan başqa) və analoji məhsullar	oluna bilər	
3005	Pərakəndə satış üçün xüsusi formalarda qablaşdırılmış, təbabətdə, cərrahiyyədə, stomatologiyada və ya baytarlıqda istifadə üçün nəzərdə tutulmuş, əczaçılıq maddələri ilə örtülmüş və ya hopdurulmuş pambıq, tənziq, bint və digər analoji məmulatlar (məsələn, sarğı materialları, leykoplastırlar, təpitmələr)	Əczaçılıq maddələri istisna olmaqla, istənilən mövqedəki materiallardan hazırlanma. Lakin istifadə olunan 3005-ci mövqeli materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamalıdır.	
3006 60	Hormonlara, 2937 mal mövqeyindəki digər birləşmələrə və ya spermidlərə əsaslanan kimyəvi kontraseptivlər	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla istənilən mövqedəki materiallardan hazırlanma	
31-ci qrup	Gübrələr	Hazırlanma zamanı istifadə olunan bütün istənilən materiallar hazır məhsulun mövqeyindən fərqlənən başqa mövqedə təsnifləşdirilməlidir. Lakin hazır məhsulla eyni mövqedəki istifadə olunan materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamalıdır	
32-ci qrupdan	Aşılavıcı və ya boyayıcı ekstraktlar; tanninlər və onların törəmələri; boyaq, piqmentlər və digər boyayıcı maddələr; boya və laklar; suvaqlar və digər mastikalar; poliqrafiya boyası, mürəkkəb, tuş, 3201-dən, 3205 00 000-cü mövqedəki mallardan başqa. Onlara tətbiq olunan qaydalar sonra göstərilmişdir	Hazırlanma zamanı istifadə olunan bütün materiallar məhsulun mövqeyindən fərqlənən başqa mövqedə təsnifləşdirilməlidir. Lakin həmin mövqeli materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 20%-dən çox olmamaq şərtilə istifadə oluna bilər	
3201-dən	Tanninlər və onların duzları, adi və mürəkkəb efirlər və digər törəmələr	Bitki mənşəli aşılavıcı maddə ekstraktlarından hazırlanma	
3205 00	Rəngli laklar; həmin qrupun 3-cü qeydində göstərilən rəngli lakların əsasında preparatlar	3205 00 000 mövqeyindəki bütün materialların dəyəri son məhsulun dəyərinin 20%-dən artıq olmaması şərtilə, 3203 00 və 3204-cü mövqeyindəki materiallar istisna olmaqla, istənilən mövqeli materiallardan hazırlanma	Submövqeyə qədər ixtisar edilmişdir
33-cü qrupdan	Efir yağları və rezinoidlər; parfumeriya, kosmetika və ya tualet vasitələri, 3301-ci mövqedəki məhsullardan başqa. Onlara tətbiq olunan qaydalar sonra göstərilmişdir	İstənilən mövqedəki materiallardan hazırlanma. Lakin hazır məhsulla eyni mövqedəki istifadə olunan materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 40%-dən çox olmamalıdır	
3301	Efir yağları (tərkibində terpenlər olan və yaxud olmayan), konkretlər və absolyutlar da daxil olmaqla; rezinoidlər; ayrılmış efir yağları; piylərdə, uçmayan yağlarda, mumlarda və anfleraj metodu və ya maserasiya ilə alınan analoji məhsullarda efir yağlarının konsentratları; efir yağlarının	Emal/təklər emal texnologiyasına uyğun olaraq istehsal şəraitində xüsusi təmizləmə üsulunun tətbiqi ilə istənilən mövqedəki materiallardan, o cümlədən həmin mövqedəki digər	

	deterpenizasiyası üsulu ilə alınan terpen əlavə məhsulları; efir yağlarının su distillatları və su məhlulları	materiallardan hazırlanma. Lakin 3301-ci mövqedəki istifadə olunan materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamalıdır	
34-cu qrupdan	Sabun, səthi-aktiv üzvi maddələr, yuyucu vasitələr, sürtkü materialları, süni və hazır mumlar, təmizləmə və hamarlama üçün tərkiblər, şamlar və analoji məmulatlar, yapma pastaları, plastilin, "diş müalicə mumu" və gips əsaslı diş müalicə tərkibləri, 3403-cü mövqedəki və 3404 mövqeli mallardan başqa. Onlara tətbiq olunan qaydalar sonra göstərilmişdir	Hazırlanma zamanı istifadə olunan bütün materiallar məhsulun mövqeyindən fərqlənən mövqedə təsnifləşdirilməlidir. Lakin həmin mövqeli materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaq şərtilə istifadə oluna bilər Sabun üçün: aşağıdakı texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi şərtilə istənilən mövqedəki materiallardan hazırlanma: - reseptlərə üzrə piy dəsti; - sabunun bişirilməsi; - sabunyığan; - soyudulma və qurutma; - mexaniki emal; - əlavələrlə qarışdırma; - kəsmə; - ştamplama; - qablaşdırma	
3403	Sürtkü materialları (kəsicilərlər üçün sürtkü-soyuducu emulsiyalar, bolt və qaykaların burulmasını asanlaşdıran vasitələr, pasın çıxarılması üçün vasitələr və ya korroziya əleyhinə vasitələr və preparatlar, məmulatların formalardan çıxarılmasını yüngülləşdirən sürtkü əsasında hazırlanmış preparatlar) və tekstil məmulatlarının, dəri, xəz və digər materialların yağ və ya piy emalı üçün vasitələr (tərkibində əsas komponentlər kimi 70 kütlə % və daha artıq neft və ya bitum süxurlardan alınan neft məhsulları olan vasitələrdən başqa)	Həmin mövqedəki materiallardan hazırlanma. Lakin həmin materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamalıdır	
3404-dən	Parafinlərin, neft mumlarının və bitum süxurlu və parafin qalıqları əsasında süni və hazır mumlar	Saflaşdırma və/yaxud bir və ya bir neçə müəyyən emal üzrə əməliyyatlar. Məhsulun mövqeyindən fərqlənən bütün başqa mövqedə təsnifləşdirilən materiallardan istifadə edərək digər əməliyyatlar. Lakin hazır məhsulla eyni mövqedəki istifadə olunan materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamalıdır	
35-ci qrupdan	Zülal maddələri; modifikasiya olunmuş nişastalar; yapışqanlar; fermentlər, 3505 10 500; 3505 10 900 mövqeli və 3507-dən mövqeli məhsullardan başqa. Onlara tətbiq olunan qaydalar sonra göstərilmişdir	Hazırlanma zamanı istifadə olunan bütün materiallar məhsulun mövqeyindən fərqlənən başqa mövqedə təsnifləşdirilməlidir. Lakin hazır məhsulla eyni mövqedəki	Submövqeyə qədər ixtisar edilmişdir

		istifadə olunan materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 20%-dən çox olmamalıdır	
3505 10 – dan	Mürəkkəb və ya sadə efirə çevrilmiş nişasta	İstənilən mövqedəki materiallardan, o cümlədən 3505-ci mövqeli digər materiallardan hazırlanma	Submövqeyə qədər ixtisar edilmişdir
3505 10-dan	Modifikasiya edilmiş digər nişasta	1108-ci mövqedəki materiallardan başqa, istənilən mövqedəki materiallardan hazırlanma	
3507-dən	Ferment preparatları, başqa yerdə adları çəkilməyən və daxil edilməyən	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla istənilən mövqedəki materiallardan hazırlanma	
36-ci qrup	Partlayıcı maddələr; pirotexnik məmulatlar; kibritlər; pirofor ərintilər; bəzi alışqan maddələr	Hazırlanma zamanı istifadə olunan bütün materiallar məhsulun mövqeyindən fərqlənən başqa mövqedə təsnifləşdirilməlidir. Lakin hazır məhsulla eyni mövqedəki istifadə olunan materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 20%-dən çox olmamalıdır	
37-ci qrupdan	Foto və kino malları, 3701, 3702, 3704 00 mövqeli məhsullardan başqa. Onlara tətbiq olunan qaydalar sonra göstərilmişdir	Hazırlanma zamanı istifadə olunan bütün materiallar məhsulun mövqeyindən fərqlənən başqa mövqedə təsnifləşdirilməlidir. Lakin hazır məhsulla eyni mövqedəki istifadə olunan materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 20%-dən çox olmamalıdır	
3701	Kağızdan, karton və ya tekstildən başqa istənilən materiallardan hazırlanan yastı, sensibilizasiya olunmuş, göstərilməmiş fotoplastinkalar və fotoplyonkalar; ani fotosəkil üçün yastı plyonkalar, sensibilizasiya olunmuş, göstərilməmiş, bağlamada və ya bağlamasız	Hazırlanma zamanı istifadə olunan bütün materiallar 3701 və 3702-ci mövqelərdən fərqli mövqedə təsnifləşdirilməlidir.	
3702	Kağızdan, karton və ya tekstildən başqa istənilən materiallardan hazırlanan fotoplyonkalar, rulonlarda; ani fotosəkil üçün plyonka rulonlarda, sensibilizasiya olunmuş, göstərilməmiş	Hazırlanma zamanı istifadə olunan bütün materiallar 3701 və 3702-ci mövqelərdən fərqli mövqedə təsnifləşdirilməlidir	
3704 00	Fotosəkil plastinkaları, kağız, karton və tekstil materialları, göstərilməmiş, lakin yuyulmamış	Hazırlanma zamanı istifadə olunan bütün materiallar 3701-3704 00 mövqelərindən fərqli mövqedə təsnifləşdirilməlidir	
38-ci qrupdan	Digər kimyəvi məhsullar, 3801 20 100, 3801 30 000, 3803 00-dan mövqələrindən, 3805-dən, 3806-dən, 3806 30 000, 3807 00-dən, 3811 21 000, 3823 70 000, 3824-dən başqa. Onlara tətbiq olunan qaydalar sonra göstərilmişdir	Hazırlanma zamanı istifadə olunan bütün materiallar məhsulun mövqeyindən fərqlənən başqa mövqedə təsnifləşdirilməlidir. Lakin hazır məhsulla eyni mövqedəki	

		istifadə olunan materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 20%-dən çox olmamalıdır	
3801 20 – dən	Suspenziya şəklində yağda kolloidli qrafit; yarım-kolloidli qrafit	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla istənilən mövqedəki materiallardan hazırlanma	Submövqeyə qədər ixtisar edilmişdir
3801 30	Elektrodlar üçün karbon pastaları və sobaların filterlənməsi üçün analoji pastalar	İstifadə olunan 3403-cü mövqedəki materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla istənilən mövqedəki materiallardan hazırlanma	Submövqeyə qədər ixtisar edilmişdir
3803 00-dan	Əridilmiş, saflaşdırılmış yağ	Təmizlənmiş yağın saflaşdırılması	
3805-dən	Skipidar sulfat yağı (təmizlənmiş)	Skipidar sulfatlı təmizlənmiş yağın distillə edilməsi və ya saflaşdırılması yolu ilə təmizlənməsi	
3806-dən	Qatran turşularının mürəkkəb efirləri	Tərkibində qatran olan turşulardan hazırlanma	
3806 30	Mürəkkəb efirli qatranlar	Tərkibində qatran olan turşulardan hazırlanma	Submövqeyə qədər ixtisar edilmişdir
3807 00-dan	Qara zift (bitki qudronundan bismə və ya qatran)	Ağac qatranının qovulması	
3811 21	Tərkibində neft və ya bitum süxurlarından alınan neft məhsulları olan sürtkü yağlarının aşqarları	İstifadə olunan 3811-ci mövqedəki materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaq şərti ilə hazırlanma	Submövqeyə qədər ixtisar edilmişdir
3823 70	Sənaye yağlı spirtlər	İstənilən mövqedəki materiallardan, o cümlədən yağlı turşularından hazırlanma	Submövqeyə qədər ixtisar edilmişdir
3824-dən	Müxtəlif kimya sənayesi məhsulları: - tökmə formaların və tökmə qəliblərin istehsalı üçün təbii qatranların əsasında hazır bağlayıcı maddələr; - naften turşuları, onların duzları, suda həll olunmayan və onların mürəkkəb efirləri; - sorbit, 2905 44-cü mövqedəki sorbitdən başqa; - neft sulfonatları, qələvi metalların, ammonium və etanolaminlərin sulfonatlarından başqa; bitum süxurlarından alınan tiöfen sulfat turşuları və onların duzları; - ionitlər; - elektron lampə və elektrik ventillərdə vakuumun yekunlaşdırılması üçün absorbsiyatərkibləri; - qazın təmizlənməsi üçün qələviləşdirilmiş dəmir oksidləri; - işıqlandırıcı qazın təmizlənməsi nəticəsində alınan ammoniyak suyu; - suda həll olunmayan sulfonaften turşuları və onların duzları və onların mürəkkəb efirləri;	Hazırlanma zamanı istifadə olunan bütün materiallar məhsulun mövqeyindən fərqlənən başqa mövqedə təsnifləşdirilməlidir. Lakin hazır məhsulla eyni mövqedəki istifadə olunan materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamalıdır	

	<ul style="list-style-type: none"> - təmizlənməmiş yağlar və Ceppel (sümük) yağı; - müxtəlif anionlarla duz qarışıqları; - jelatinin əsasında sürətçıxarma pastaları, o cümlədən kağız və ya tekstil materiallardan 		
3901-3915-dən†	<ul style="list-style-type: none"> İlkin formada polimerlər, plastik kütlələrin tullantıları, kəsik və qırıntıları: - polibirləşmə məhsulları 	istifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun dəyərinin 50%-dən çox olmamaq şərtlə hazırlanma. Lakin 39-cu qrupdakı istifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 20%-dən artıq olmamalıdır	
3916-3919-dan	<ul style="list-style-type: none"> Yarımfabrikatlar və ya plastik kütlələrdən hazırlanan məmulatlar: - səthdən fərqli üsulla və ya kvadrat və düzbucaq formasından fərqli qaydada kəsilmiş hamar məmulatlar; - səthdən fərqli üsulla emal edilmiş yarımfabrikatlar 	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun dəyərinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanma. Lakin 39-cu qrupdakı istifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 20%-dən artıq olmamalıdır	
3920 10 – dan 3920 20-dən	Plitələr, təbəqələr, plyonkalar və zolaqlar və ya digər lentlər, digərləri, məsaməsiz və möhkəmlənməmiş, laminatlanmamış, arxasız və digər materiallara bənzər şəkildə birləşdirilməmiş etilen və propilen polimerlərindən	İstənilən mövqedəki materiallardan hazırlanma. Lakin hazır məhsulla eyni mövqedəki istifadə olunan materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamalıdır	
3921 90 - dan	Polimer birləşmələrin məhsullarından hazırlanan plitələr, təbəqələr, plyonka və zolaqlar və ya lentlər	İstənilən mövqedəki materiallardan hazırlanma. Lakin 39-cu qrupdakı "polimer materiallar, plastik kütlə və məmulatlar" materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamalıdır	
3926	Plastik kütlələrdən hazırlanan məmulatlar və 3901-3914-cü mal mövqələrindəki digər materiallardan hazırlanan məmulatlar	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaq şərtlə hazırlanma	
4001	Təbii kauçuk, balata, qutta-perça, qvayyula, tsikl və analoji təbii qatranlar, ilkin formalarda və ya plastin, təbəqə, zolaqlar və ya lentlər şəklində	Təbii kauçuk təbəqələrinin laylanması	
4005	Vulkanizasiya edilməmiş rezin qarışığı, ilkin formalarda və ya plastin, təbəqə, zolaqlar və ya lentlər şəklində	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaq şərtlə hazırlanma	
4012	Pnevmatik, rezin, bərpa və ya istifadədə olmuş şinlər və pokrişkalar; massiv və ya yarımpnevmatik şinlər və təkərlər, şin protektorları və rezin çənbər lentləri; 4012 11 000 - 4012 19 000 mövqələrdəki mallardan	Hazır məhsulla eyni mal mövçeyindəki xammalın dəyəri son məhsulun dəyərinin 50%-dən çox olmamaq şərtlə hazırlanma	

*Əgər məhsulun hazırlanmasında, eyni zamanda 3901-3906 və 3907-3911 mal mövqələrindən istifadə edilərsə, bu tələblər kütlə payında üstünlük təşkil edən materiallara tətbiq olunur.

	başqa. Onlara tətbiq olunan qaydalar sonra göstərilmişdir		
4012 11 - 4012 19	Bərpa olunmuş şinlər və təkərlər	İstifadə olunmuş şinlərin bərpası	Submövqeyə qədər ixtisar edilmişdir
4017 00	Tullantılar və skraplar daxil olmaqla bütün formalarda bərk rezin (məsələn, ebonit); bərk rezindən məmulatlar	Bərk rezindən hazırlanma	
4101-4103-dən	Müxtəlif heyvanların emal edilməmiş dəriləri tük və ya xəz örtüyü olmadan, həmin qrupun 1 b) və ya 1 v) qeydləri ilə istisna olunanlardan başqa	Tük örtüyünün təmizlənməsi yolu ilə heyvan dərilərinin təkrar emalı	
4104-4106	Müxtəlif heyvan gönlərindən aşılınmış dəri və ya dəri krastı, tük və xəz örtüyü olmadan, ikilənmiş və ya ikilənməmiş, lakin sonradan emal olunmayan	Mütləq aşılama əməliyyatından keçmiş heyvan gönlərindən alınan dəri hazırlanması	
4107, 4112 00, 4113	Aşılınmadan sonra təkrar təmizlənmiş dəri, müxtəlif heyvanların gönlərindən tük və xəz örtüyü olmadan, ikilənmiş və ya ikilənməmiş, 4114-cü mal mövqeyindəki dəridən başqa	Mütləq aşılama əməliyyatından keçmiş və aşılama olmadan sonra təkrar təmizlənmiş heyvan gönlərindən dəri hazırlanması	Submövqeyə qədər ixtisar edilmişdir
4302-dən	Aşılınmış və ya ayrılmış xəz dəriləri (digər materiallar əlavə olunmamaqla), 4303-cü mal mövqeyində göstərilənlərdən başqa	Aşılınmış və ya ayrılmış və ya yığılmamış xəz dərilərindən hazırlanma	
4403	Emal edilməmiş, kobud yonulmuş və yonulmamış meşə materialları, kənarlaşdırılmış və ya kənarlaşdırılmamış qabıqla və ya üst oduncaqla	Emal edilməmiş meşə materiallarından hazırlanma, çıxarılması və ya sadəcə soyulmuş qabıqla	
4407	Mişarlanmış və uzununa doğranmış, laylara bölünmüş və ya soyulmuş, rəndələnmiş və ya rəndələnməmiş, cilalanmış və ya cilalanmamış, qalınlığı 6 mm-dən artıq olan şalbanbaşı birləşmələrə malik olan və ya olmayan meşə materialları	Mişarlama, rəndələmə, cilalama, rünlə birləşdirmə	
4408	Üzləmə üçün təbəqələr (lay ağacın bölünməsi ilə əldə olunanlar da daxil olmaqla), yapışdırılmış fanera üçün və ya analoji lay ağac üçün və uzununa mişarlanmış, laylara bölünmüş və ya soyulmuş, rəndələnmiş və ya rəndələnməmiş, cilalanmış və ya cilalanmamış, qalınlığı 6 mm-dən artıq olmayan şalbanbaşı birləşmələrə malik olan və ya olmayan digər meşə materialları	Birləşdirmə (yapışdırma), rəndələmə, cilalama	
4409	Taxta-şalban (döşəmənin parket örtüyü üçün planka və frizlər də daxil olmaqla yığılmamış) profilləşdirilmiş poqonaj şəklində (daraqlarla, oyuqlarla, zivanalı, yonulmuş qıraqlarla, yarım dairəvi fiqurlu rəndə formalı birləşmə ilə, dəyirmiləşdirilmiş və ya analoji) istənilən haşiyədən və digər səthlərdən, rəndələnmiş və ya rəndələnməmiş, cilalanmış və ya cilalanmamış, şalbanbaşı birləşmələrə malik olan və ya olmayan	Frezerləmə və ya profilləşdirmə, cilalama və ya şipə birləşdirmə, mişarlama	
4414 00	Şəkil, foto, güzgü və analoji əşyalar üçün ağac çərçivələr	Profilləşdirmə, frezerləmə, yığıma	
4416 00	Ağacdən düzəldilən çəlləklər, kiçik çəlləklər, çənlər və digər çəlləkçilik məmulatları və onların hissələri, çəllək taxtası daxil olmaqla	Çəllək taxtasından hazırlanma, həmçinin iki əsas səthə kəsilmiş, lakin digər emala məruz qalmamış	Submövqeyə qədər ixtisar edilmişdir

4418-dən	Xarrat və dülgər, ağac inşaat məmulatları	Meşə materiallarından hazırlanma. Bu zaman istifadə olunan materiallar məhsulun mövqeyindən fərqlənən başqa mövqedə təsnifləşdirilməlidir. Lakin qont, drank ağacının düyünlü hissələrindən istifadə oluna bilər	
4421-dən	Kibrit çöpləri, ayaqqabı üçün ağac mismarları	4409-cu mövqedəki xolsdratadan başqa istənilən mövqedəki ağaclardan hazırlanma	
4802 55-dən	Tabaşirlənməmiş ofset kağızı, yazı, çap və digər qrafik məqsədlər üçün istifadə olunan, 1 m ² 40 q və daha artıq kütlə ilə (lakin 150 q-dan artıq olmamaqla), rulonlarda	İstənilən mövqeli materiallardan hazırlanma. Lakin hazır məhsulla eyni mövqedəki istifadə olunan materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamalıdır	
4802 58 -dən	Tabaşirlənməmiş ofset kağızı, yazı, çap və digər qrafik məqsədlər üçün istifadə olunan, 1 m ² 150 q-dan artıq çəkili rulonlarda	İstənilən mövqedəki materiallardan hazırlanma. Lakin hazır məhsulla eyni mövqedəki istifadə olunan materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamalıdır	Submövqeyə qədər ixtisar edilmişdir
4811 59	Kağız və karton, örtüklü, hopdurma ilə və ya plastik kütlə ilə laminasiya edilmiş (yapışqanlar istisna olmaqla) digər	İstənilən mövqedəki materiallardan hazırlanma. Lakin hazır məhsulla eyni mövqedəki istifadə olunan materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamalıdır	Submövqeyə qədər ixtisar edilmişdir
4817	Kağız və kartondan hazırlanmış zərflər, məktublar üçün kartoçkalar, şəkilsiz poçt açıqcaları və yazışmalar üçün kartoçkalar; kağızdan və ya kartondan hazırlanan, içində kağız dəftərxana ləvazimatı dəstləri olan qutular, çantalar, futlyarlar və xülasələr	Hazırlanma zamanı istifadə olunan bütün materiallar məhsulun mövqeyindən fərqlənən başqa mövqedə təsnifləşdirilməlidir. Lakin istifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamalıdır	
4819-dən	Kağızdan, kartondan, sellüloz pambıqdan və sellüloz lifli lövhədən hazırlanmış yeşiklər, qutular və digər qablaşdırma tərəsi	Hazırlanma zamanı istifadə olunan bütün materiallar məhsulun mövqeyindən fərqlənən başqa mövqedə təsnifləşdirilməlidir. Lakin istifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamalıdır	
5402-dən	Kombinə edilmiş pnevmobirləşməli iplər	İstənilən mövqedəki materiallardan hazırlanma. Lakin hazır məhsulla eyni mövqedəki istifadə olunan materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən	

		çox olmamalıdır	
5701	Düyük xalçaları və digər tekstil döşəmə örtükləri, hazır və ya hazır olmayan	Toxuculuq, kətarın qırılması, məmulatın qıraqlarının appretura ilə düzəldilməsi, tikilməsi. Bu halda, istifadə olunan materiallar 5702, 5703, 5704, 5705 00 mövqələrindən fərqlənən mövqedə təsnifləşdirilməlidir.	
5702	Toxunmuş xalçalar və digər tekstil döşəmə örtükləri, taftınlaşdırılmamış və flokləşdirilməmiş, hazır və ya hazır olmayan, "kilim", "sumaq", "kərmani" və analoji əl işi xalçaları da daxil olmaqla	Toxuculuq, kətarın qırılması, məmulatın qıraqlarının appretura ilə düzəldilməsi, tikilməsi. Bu halda, istifadə olunan materiallar 5702, 5703, 5704, 5705 00 mövqələrindən fərqlənən mövqedə təsnifləşdirilməlidir.	
5705 00	Xalçalar və digər tekstil döşəmə örtükləri, hazır və ya hazır olmayan	Toxuculuq, kətarın qırılması, məmulatın appretura ilə düzəldilməsi, qıraqlarının tikilməsi. Bu halda, istifadə olunan materiallar 5702, 5703, 5704, 5705 00 mövqələrindən fərqli mövqedə təsnifləşdirilməlidir.	
6802	Abidələr və inşaat üçün emal olunmuş daş (şist istisna olmaqla) və daş məmulatları, 6801-ci mal mövqeyindəki mallar istisna olmaqla; mozaika üçün kublar və təbii daşdan hazırlanmış analoji məmulatlar (şist daxil olmaqla); təbii daşın qranulları, qırıntıları və tozları (şist daxil olmaqla) süni şəkildə boyanmış	Mişarlanma və ya digər üsulla təhlükə	
6803 00 - dan	Təbii və ya aqlomerasiya edilmiş şistdən məmulatlar	Emal olunmuş şistdən hazırlanma	
6804-dən, 6805-dən	Silisiyum karbid əsasında süni abrazivdən məmulatlar	6804 və 6805-ci mövqedəki materiallar və 2849-cu mövqedəki silisiyum karbidlər istisna olmaqla istənilən mövqedəki materiallardan hazırlanma	
6812-dən	Asbestdən və ya asbest əsasında qarışıqlardan və asbest və maqnezium karbonat əsasında qarışıqlardan məmulatlar	Emal olunmuş asbest liflərindən və ya asbest əsasında qarışıqlardan və ya asbest və maqnezium karbonat əsasında qarışıqlardan hazırlanma	
6814-dən	Slyuda məmulatları, kağız, karton və ya digər əsaslarda aqlomerasiya edilmiş və ya bərpa olunmuş slyuda daxil olmaqla	Emal edilmiş slyudadan hazırlanma (Aqlomerasiya edilmiş və ya bərpa edilmiş slyuda daxil olmaqla)	
700600	7003, 7004 və ya 7005 mal mövqeyindəki şüşə, əyilmiş, kəsilmiş, həkk olunmuş, qazılmış, emaye edilmiş və ya başqa bir şəkildə işlənmiş, lakin çərçivəyə qoyulmamış və ya digər materiallarla birləşdirilməmiş şüşə	Hazır məhsul. İstifadə olunan xammaldan fərqli xüsusiyyətlərlə təmin edilən xüsusi texnoloji emaliyyatların yerinə yetirilməsi çəti ilə eyni mövqedəki materiallardan istehsal	

7009	Arxa görünüş güzgüləri daxil olmaqla, çərçivəli və ya çərçivəsiz şüşə güzgülər	İstənilən mövqedəki materiallardan hazırlanma. Lakin hazır məhsulla eyni mövqedəki istifadə olunan materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamalıdır	
7102-dən 7103-dən 7104- dən	Qiymətli və ya yarı qiymətli daşlar və süni və ya yenidən qurulmuş daşlar emal edilmiş	Qiymətli və ya yarı qiymətli daşlardan (təbii və ya yenidən qurulmuş), emal edilməmiş daşlardan hazırlanan	
7106-dən, 7108-dən, 7110-dən	Yarı emal olunmuş və ya toz halında olan qiymətli metallar	Qiymətli metallardan hazırlanma, emal olunmamış	
7107 00, 7109 00 – dan	Qiymətsiz metallar və ya gümüş, qiymətli metallara tutulmuş, tam emal olunmamış	Qapalı metallardan emal, emmal olunmamış	Submövqeyə qədər ixtisar edilmişdir
7111 00	Platinə tutulmuş başqa qiymətsiz metallar, gümüş və ya qızıl, emal olunmamış və ya tam emal olunmamış	Metalların elektroliz, kimyəvi, termik zənginləşdirilməsi, birləşdirilməsi	Submövqeyə qədər ixtisar edilmişdir
7116	Təbii və ya süni yetişdirilmiş mirvaridən, qiymətli və ya azqiymətli daşlardan (təbii, süni və ya bərpa olunmuş) olan məmulatlar	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanma	
7117-dən	Qiymətli metallardan qalvanik örtüyü olan və ya olmayan qiymətsiz metallardan bijuteriya	Qızıl, gümüş, platinə tutulmamış qiymətsiz metalların hissələrindən istifadə olunan materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaq şərti ilə hazırlanma	
7218-dən, 7219, 7220, 7221 00, 7222	Korroziyadavamlı (paslanmayan) poladdan yarımfabrikatlar, yastı prokat, çubuqlar, küncüklər və profillər	7218 mövqeli külçə və ya digər ilkin formalarda olan paslanmayan poladdan hazırlanma	
7224-dən, 7225, 7226, 7227	Digər aşqarlanmış poladlardan isti yayma ilə alınmış, sərbəst burulub yığılmış çubuqlar, yastı prokat, yarımfabrikatlar	7224 mövqeli külçə və ya digər ilkin formalarda olan digər aşqarlanmış poladlardan hazırlanma	
7322-dən	Qara metallardan istilik mərkəzləri üçün elektrik qızdırıcısı olmayan radiatorlar və onların hissələri	Hazırlanma zamanı istifadə olunan bütün materiallar məhsulun mövqeyindən fərqlənən başqa mövqedə təsnifləşdirilməlidir. Lakin hazır məhsulla eyni mövqedəki istifadə olunan materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 5%-dən çox olmamalıdır	
74-cu qrupdan	Mis və mis məmulatları, 7401 00 000 - 7405 00 000-cü mövqenin məhsullarından başqa	Hazırlanma zamanı istifadə olunan bütün materiallar məhsulun mövqeyindən fərqlənən mövqedə təsnifləşdirilməlidir. Lakin istifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamalıdır	
7403-dən	Emal edilməmiş mis ərintiləri	Səfləşdirilməmiş, emal edilməmiş	

		mişdən və ya tullantılardan və qırıntılardan hazırlanma	
75-ci qrupdan	Nikel və nikel məmulatları, 7501-7503 00-cü mövqenin məhsullarından başqa	Hazırlanma zamanı istifadə olunan bütün materiallar məhsulun mövqeyindən fərqlənən başqa mövqedə təsnifləşdirilməlidir. Lakin istifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamalıdır	
76-ci qrupdan	Alüminium və ondan məmulatlar, 7601-7603, 7607-dən mövqelərin məhsullarından başqa	Hazırlanma zamanı istifadə olunan bütün materiallar məhsulun mövqeyindən fərqli mövqedə təsnifləşdirilməlidir. Lakin istifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamalıdır	
7607-dən	Keşləşdirilmiş alüminium folqası çap edilmiş şəkil və mətn ilə, ərzaq məhsullarının qablaşdırılması üçün, rulonlarda	İstənilən mövqedəki materiallardan hazırlanma. Lakin hazır məhsulla eyni mövqedəki istifadə olunan materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamalıdır	
78-ci qrupdan	Qurğuşun və ondan məmulatlar, 7802 00 000-cü mövqenin məhsullarından başqa	Hazırlanma zamanı istifadə olunan bütün materiallar məhsulun mövqeyindən fərqli mövqedə təsnifləşdirilməlidir. Lakin istifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamalıdır	
79-ci qrupdan	Sink və ondan məmulatlar, 7902 00 000-cü mövqenin məhsullarından başqa	Hazırlanma zamanı istifadə olunan bütün materiallar məhsulun mövqeyindən fərqli mövqedə təsnifləşdirilməlidir. Lakin istifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamalıdır	
80-ci qrupdan	Qalay və ondan məmulatlar, 8002 00 000-cü mövqenin məhsullarından başqa	Hazırlanma zamanı istifadə olunan bütün materiallar məhsulun mövqeyindən fərqli mövqedə təsnifləşdirilməlidir. Lakin istifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamalıdır	
81-ci qrupdan	Emal edilməmiş digər qiymətsiz metallar və onlardan məmulatlar	Məhsulun mövqeyi ilə eyni mövqedə təsnifləşdirilən istifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamalıdır	
8202 10,	Əl mişarları, lent mişarları üçün kəsicisi,	İstənilən mövqedəki	Submövqeyə qədər

8202 20, 8202 31, 8202 39	sirkulyar mişarlar üçün kəsici (köndələn kəsmə mişarlar və ya düyünlərin açılması üçün nəzərdə tutulmuş mişarlar üçün kəsicilər daxil olmaqla)	materiallardan hazırlanma. Lakin hazır məhsulla eyni mövqedəki istifadə olunan materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamalıdır	ixtisar edilmişdir
8208	Maşın və ya mexaniki qurğular üçün bıçaq və tiyələr	İstənilən mövqedəki materiallardan hazırlanma. Lakin hazır məhsulla eyni mövqedəki istifadə olunan materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamalıdır	
84-cu qrupdan	Nüvə reaktorları, qazanlar, avadanlıqlar və mexaniki cihazlar; onların hissələri, 8403, 8404, 8406-8408, 8412, 8414-dən, 8415, 8418, 8425-8431, 8444 00 - 8447, 8448-dən, 8452, 8456-8466, 8469 00 - 8470, 8472, 8480, 8484, 8487-ci mövqelərdəki məhsullardan başqa. Onlara tətbiq olunan qaydalar sonra göstərilmişdir	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanma. Son məhsulun mövqeyi ilə eyni mövqedə təsnifləşdirilən materiallardan, yalnız son məhsulun qiymətinin 5%-dən çox olmamaqla istifadə oluna bilər	
8403	İstilik mərkəzlərinin qazanları, 8402-ci mal mövqeyində göstərilən qazanlardan başqa	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanma	
8404	8402 və ya 8403-cü mal mövqelərində göstərilmiş qazanlarla istifadə üçün yardımçı avadanlıqlar (məsələn, ekonomayzerlər, buxarqızdırıcılar, hisskənarlaşdırıcılar, qaz rekuperatorları); su-buxar və digər buxar güc qurğuları üçün kondensatorlar	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanma	
8406	Su buxarı ilə olan turbinlər və digər buxar turbinləri	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanma	
8407	Daxiliyanma mühərrikləri qılgıcılımla alışan, dövrü və ya qayıtma-irəliləmə porşeni hərəkəti ilə	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanma	
8408	Sıxılmadan alovlanan porşenli daxiliyanma mühərrikləri (dizellər və yarımizellər)	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanma	
8412	Digər mühərriklər və güc qurğuları	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanma	
8414-dən	Hava kompressorları	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanma	
8415	Mühərrikli ventilyator və havanın temperaturunu və rütubətini dəyişən cihazlarla təchiz olunmuş, havanın kondisiyalaşdırılması üçün qurğular; rütubəti	Aşağıdakı texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi şüblə istənilən mövqelərdən olan materiallardan hazırlanma:	

	ayrıca tənzimləyə bilməyən digər kondisionerlər	- korpusun hazırlanması, elektrik şəbəkəsi elementlərinin hazırlanması; - blokların yığılması və montaj edilməsi; - soyuducu maddənin doldurulması; - parametrlərin tənzimlənməsi və onlara nəzarət	
8418	Soyuducular, dondurucular və digər elektrik və ya başqa tipli soyuducu və dondurucu avadanlıqlar; istilik nasosları, 8415 mövqeyində göstərilmiş havanın kondisiyalaşdırılması qurğularından başqa	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanma. Son məhsulun mövqeyi ilə eyni mövqedə təsnifləşdirilən materiallardan, dəyəri yalnız son məhsulun qiymətinin 5%-dən çox olmamaqla istifadə oluna bilər	
8425-8428	Maşınlar, yükləyici və ya boşaldıcı, qaldırıcı avadanlıq və qurğular	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun dəyərinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanma	
8429	Özügedən buldozerlər dönməz və dönən gavalıqlarla, qreydlər, planlaşdırıcılar, skreperlər, mexaniki kürəklər, ekskavatorlar, birçalovlu yükləyicilər, toxalayıcı maşınlar və yol hamarlayıcıları	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun dəyərinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanma. Yuxarıda göstərilən həddə 8431-ci mövqedəki materiallardan yalnız dəyəri son məhsulun qiymətinin 5%-dən çox olmamaqla istifadə edilə bilər	
8430	Yerdəyişmə, planlaşdırma, profilləmə, qazma, işlənmə, tıxaclama, sıxlaşdırma, torpağın, eləcə də filiz və faydalı qazıntıların çıxarılması və qazılması üçün digər maşın və avadanlıqlar; dirəklərin burulması və çıxarılması üçün avadanlıqlar, heyvan qüvvəsinə əsaslanan və rotorlu qartəmizləyicilər	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun dəyərinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanma. Yuxarıda göstərilən həddə 8431-ci mövqedəki materiallardan yalnız dəyəri son məhsulun qiymətinin 5%-dən çox olmamaqla istifadə edilə bilər	
8431	Yalnız və əsasən 8425-8430-cu mal mövqələrinə daxil edilən avadanlıqlar üçün nəzərdə tutulmuş hissələr	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanma	
8444 00-8447	Tekstil sənayesi üçün maşınlar	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanma	
8448-dən	8444 00 - 8447-ci mövqələrdə göstərilmiş maşınlar üçün yardımçı avadanlıqlar	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanma	
8452	Tikiş maşınları, 8440-cı mal mövqeyində göstərilmiş cildləyən, kitabbağlayan maşınlardan başqa; xüsusi olaraq tikiş maşınları üçün nəzərdə tutulmuş mebel, əsas	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanma	

	və futlyarlar; tikiş maşınları üçün iynələr		
8456-8466	8456-8466 mövqələrinin maşın və avadanlıqları; yalnız və ya əsasən 8456-8465 mövqələrinin maşın və avadanlıqları üçün nəzərdə tutulmuş hissələr və ləvazimatlar	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanma	
8469 00 - 8470	8469 00 - 8470-ci mövqələrin maşınları və aparatları (yazı və hesablayıcı maşınlar və s.)	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanma	
8472	Kontor avadanlıqları (məsələn, hetroqrafik və ya trafaret çoxaltma aparatları, ünvanlandırıcı maşınlar, banknotların verilməsi üçün avtomatik qurğular, sikkələrin çeşidlənməsi, sayılması və qablaşdırılması üçün maşınlar, karandaşların itilənməsi üçün maşınlar, deşikəçən maşınlar və ya dəstələyən maşınlar)	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanma	
8480	Metaltökmə istehsalı üçün qəlib qutuları; tökmə althıqlar; tökmə modellər; metalların, metal karbidlərin, şüşə mineral materialların, rezin və plastik kütlələrin tökülməsi üçün formalar (polad qəliblərdən başqa)	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanma	
8484	Başqa materiallarla birləşmədə və ya iki və daha artıq metal qatlardan ibarət metal vərəqlərdən olan aralıq qatlar və analogi birləşmələr; aralıq qat və paketlərdə, zərflərdə və ya oxşar qablaşdırma müxtəlif tərkibli analogi birləşdirici elementlərin dəstləri və ya komplektləri; mexaniki sıxışdırıcılar	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanma	
8487	Başqa yerdə adı çəkilməmiş və ya daxil edilməmiş elektrik birləşmələri, izolyatorları, kontaktları, makaraları, naçilləri və digər elektrik detalları olmayan avadanlıqların hissələri	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanma	
85-ci qrupdan	Elektrik maşınları və avadanlıqları, onların hissələri; səs-yazıcı və səsəndirici aparatlar, televiziya təsvirlərində və səsəndirici yazılması və canlandırılması üçün aparatlar; onların hissələri və ləvazimatlar, 8501, 8502, 8507, 8508, 8516 50 000, 8517-dən, 8518-dən, 8519, 8521, 8523-dən, 8525 - 8523, 8525 - 8537, 8542, 8544, 8545-ci mövqələrdəki məhsullardan başqa. Onlara tətbiq olunan qaydalar sonra göstərilmişdir	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanma. Son məhsulun mövqeyi ilə eyni mövqedə təsnifləşdirilən materiallardan, yalnız dəyəri son məhsulun qiymətinin 10%-dən çox olmamaqla istifadə oluna bilər	
8501	Elektrik mühərrikləri və generatorları (elektrik generator qurğularından başqa)	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanma. Yuxarıda göstərilən həddə 8503 00-ci mövqedəki materiallardan yalnız dəyəri, son məhsulun qiymətinin 10%-dən çox olmamaqla istifadə oluna bilər	
8502	Elektrogenerator qurğularının və fırlanan elektrik dəyişdiriciləri	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanma. Yuxarıda göstərilən həddə 8501	

		və ya 8503 00-cı mövqedəki materiallardan yalnız onların ümumi dəyəri son məhsulun qiymətinin 10%-dən çox olmamaq şərtilə istifadə oluna bilər	
8507	Elektrik akkumulyatorlar, onlar üçün düzbucaqlı (o cümlədən kvadrat) və ya başqa formada separatorlar	İstənilən mövqedəki materiallardan hazırlanma. Lakin hazır məhsulla eyni mövqedəki istifadə olunan materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamalıdır	
8508	Tozsoranlar	Aşağıdakı texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi şərtilə istənilən mövqelərdən olan materiallardan hazırlanma: - korpusun hazırlanması, elektrik şəbəkəsi elementlərinin hazırlanması; - blokların yığılması və montaj edilməsi; - parametrlərin tənzimlənməsi və nəzarəti	
8516 50	Mikrodalğalı sobalar	Aşağıdakı texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi şərtilə istənilən mövqelərdən olan materiallardan hazırlanma: - korpusun hazırlanması, elektrik şəbəkəsi elementlərinin hazırlanması; - blokların yığılması və montaj edilməsi; - parametrlərin tənzimlənməsi və nəzarəti	Submövqeyə qədər ixtisar edilmişdir
8517-dən	Radiotelefon, radioteleqraf rabitəsi üçün ötürücü və ya qəbuledici aparatlar	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanma	
8518-dən	Mikrofonlar və onlar üçün altlıqlar; korpusa quraşdırılmış və ya quraşdırılmamış səsucaldanlar; səs tezliklərinin elektrik gücləndiriciləri; elektrik səs-ucaldan komplektlər	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanma. Son məhsulun mövqeyi ilə eyni mövqedə təsnif edilən materiallardan yalnız dəyəri son məhsulun qiymətinin 5%-dən çox olmamaqla istifadə oluna bilər	
8519	Səsyazma və ya səsləndirici aparatlar	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanma	
8521	Aşağıda göstərilən qaydalar tətbiq olunan 8521 90 000 mövqeyin məhsulları istisna olmaqla, videoyazıcı və ya videocanlandırıcı aparatura, videotyunerlə təhciz olunan-olunmayan	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanma	

	videoyazıcı və ya videocanlandırıcı.		
8521 90-dan	DVD-canlandırıcıları	Aşağıdakı texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi şərtilə istənilən mövqelərdən olan materiallardan hazırlanma: - korpusun hazırlanması, elektrik şəbəkəsi elementlərinin hazırlanması; - blokların yığılması və montaj edilməsi; - parametrlərin tənzimlənməsi və nəzarəti	Submövqeyə qədər ixtisar edilmişdir
8523-dən	37-ci qrupun məmulatları istisna olmaqla səsin və ya digər halların yazılışı üçün disklər, lentlər, bərk, enerji baxımından müstəqil məlumat saxlama qurğuları, "intellektual kartoçkalar" və digər daşıyıcılar, yazılmamış	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanma	
8524-dən	37-ci qrupun məmulatları istisna olmaqla səsin və ya digər halların yazılışı üçün disklər, lentlər, bərk, enerji baxımından müstəqil məlumat saxlama qurğuları, "intellektual kartoçkalar" və digər daşıyıcılar, yazılmış, o cümlədən matrisalar və disklərin hazırlanması üçün masterdisklər	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanma. Yuxarıda göstərilən həddə 8523-cü mövqedəki materiallardan yalnız dəyəri son məhsulun qiymətinin 10%-dən çox olmamaq şərtilə istifadə oluna bilər	
8525	Qəbuledici, səsyazıcı və ya səsləndirici aparatları olan yaxud olmayan radioyayım və ya televiziya üçün aparatlar; televiziya kameraları; rəqəmli kameralar və çəkiliş videokameraları	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanma	
8526	Radiolokasiya, radionaviqasiya aparatları və məsafədən idarəetmə radioaparatları	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanma	
8527	Radio verilişləri üçün qəbuledici aparatlar, səsyazıcı və ya canlandırıcı aparatlarla və ya saatlarla bir korpusda yerləşdirilmiş və ya yerləşdirilməmiş	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanma. Yuxarıda göstərilən həddə 8529-cü mövqedəki materiallardan yalnız dəyəri son məhsulun qiymətinin 10%-dən çox olmamaq şərtilə istifadə oluna bilər	
8528	Öz tərkibinə qəbuledici televiziya aparatlarını daxil etməyən monitorlar və proyektorlar; öz tərkibinə səs və ya təsvir yazan və ya canlandıran genişyayımli radioqəbuledicilər və ya aparatlarla təchiz edilmiş və ya edilməmiş televiziya rabitəsi üçün qəbuledici aparatlar	İstənilən mövqedəki materiallardan aşağıdakı texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi şərtilə hazırlanma: - qəbuledicinin hazırlanması, SMD-montaj, çap işləri, ləhdəli lövhə radio sənədlərinin çapı, qurğuların istehsalı, ləhdələmə, diqqətli baxım, tənzimləmə,	

		<p>nəzarət);</p> <p>- korpus detalların hazırlanması (televizorun korpus detallarının təzyiqlə altında tökülməsi, rənglənməsi və armaturlaşdırılması);</p> <p>- yekun yığım və tənzimləmə (son məhsulun yığılması, quraşdırılması, tənzimləmə, nəzarət və kompleks sınaqlardan (reqlament) keçirilməsi)</p>	
8528-dən	Maye-kristallik monitorlar	<p>İstənilən mövqedəki materiallardan aşağıdakı texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi şərtlə hazırlanma:</p> <p>- korpusun hazırlanması, elektrik şəbəkəsi elementlərinin hazırlanması;</p> <p>- blokların yığılması və montaj edilməsi;</p> <p>- parametrlərin tənzimlənməsi və nəzarəti</p>	
8535, 8536	Elektrik dövrələrinin kommutasiyası və ya qorunması üçün və ya elektrik dövrələrinə qoşulmaq üçün elektrik aparatları (misal üçün elektrik açarları, ildırım çubuqları, gərginlik məhdudlaşdırıcıları, rozetkalar, elektrik lampaları üçün tutacaqlar, tokun qəbuedicilər və ötürücü, birləşdirici çütular); optik kabellər üçün birləşdiricilər.	<p>İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanma. Yuxarıda göstərilən həddə 8538-ci mövqedəki bütün istifadə olunan materiallardan yalnız dəyəri son məhsulun qiymətinin 5%-dən çox olmamaqla şərtlə istifadə oluna bilər</p>	
8537	Pultlar, panellər, konsollar, stollar, bölüşdürücü lövhələr və digər elektrik aparatları üçün əsaslar; 8517-ci mal mövqələrinin kommutasiya qurğuları istisna olmaqla elektrik cərəyanının idarəsi və ya bölüşdürülməsi üçün (o cümlədən 90-cı qrupun cihaz və qurğularını və rəqəmli idarə aparatlarını alan) 8535 və 8536-cı mal mövqələrinin iki və çox qurğusu ilə təchiz olunmuş digər pultlar, panellər, konsollar, stollar, bölüşdürücü lövhələr və digər elektrik aparatları üçün əsaslar.	<p>İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanma. Yuxarıda göstərilən həddə 8538-ci mövqedəki bütün istifadə olunan materiallardan yalnız dəyəri son məhsulun qiymətinin 5%-dən çox olmamaqla şərtlə istifadə oluna bilər</p>	
8542	Elektron inteqral sxemləri	<p>İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanma. Yuxarıda göstərilən həddə 8541 və ya 8542-ci mövqələrdəki bütün "səfərlə olunan" materiallardan yalnız onların dəyəri son məhsulun qiymətinin 5%-dən çox olmamaqla istifadə oluna bilər</p>	
8544	Birləşdirici cihazlarla təchiz edilmiş və ya	İstifadə olunan bütün	

	edilməmiş izolə edilmiş məftillər (o cümlədən minalanmış və ya anodlaşdırılmış məftillər), kabellər (o cümlədən koaksial kabellər) və digər izolə edilmiş elektrik keçiriciləri; elektrik keçiriciləri və ya birləşdirici cihazlarla yığılmış və ya yığılmamış ayrı-ayrı örtüklü liflərdən ibarət olan fiber optik kabellər	materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanma	
8545	Elektrotexnikada tətbiq edilən kömür elektrodlar, kömür şotkalar, lampalar və ya batareyalar üçün kömürlər və qrafitdən və karbonun başqa növlərindən olan digər məmulatlar, metalla və ya metalsız	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanma	
8601-8607	Dəmiryol lokomotivləri, dəmiryol və tramvay vaqonları, digər hərəkət edən dəmiryol vasitələri və onur hissələri	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanma	
8608 00	Dəmiryol və tramvay yol avadanlıqları və qurğuları; mexaniki (elektromexaniki daxil olmaqla) siqnal avadanlıqları, dəmir yollarında, tramvay, avtomobil, daxili su yollarında, dayanacaq qurğularında, limanlarda və hava limanlarında təhlükəsizlik və hərəkətin idarə edilməsini təmin edən vasitələr; sadalanan avadanlıqların və qurğuların hissələri	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanma. Son məhsulun mövqeyi ilə eyni mövqedə təsnifləşdirilən materiallardan, dəyəri son məhsulun qiymətinin 5%-dən çox olmamaqla istifadə oluna bilər	Submövqeyə qədər ixtisar edilmişdir
8609 00	Xüsusi olaraq bir və ya bir neçə nəqliyyat növü ilə daşınmaq üçün nəzərdə tutulmuş və yaxud təchiz edilmiş konteynerlər (o cümlədən maye və qazların daşınması üçün tutanlar)	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanma	
87-ci qrupdan	Dəmir yolu və tramvay vasitələri istisna olmaqla yerüstü nəqliyyat vasitələri, aşağıdakı göstərilən qaydalar tətbiq olunan 8702-ci və 8704-cü mal mövqelərindəki mallar istisna olmaqla onların hissələri və ləvazimatları.	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanma	
8702-8704-dən	Daxili yanma mühərriqli minik avtomobilləri və motorlu nəqliyyat vasitələri	İstifadə edilən materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmaması, eləcə də aşağıdakı texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi şərtlə hazırlanması: -barıt (təbii və ya sintetik) qaynaq edilməsi; əyən barıt (kəllə) hazırlanmasında qaynaq əməliyyatları nəzərdə tutulmuş texnologiyaların tətbiq edildiyi hallarda digər əməliyyatlar (təbii və ya sintetik) barıtın əyilməsi; -barıt (təbii və ya sintetik) rənglənməsi; -məftillərin quruluşlandırılması; -ayadınq, əməliyyat, o cümlədən avtomobil nəqliyyat vasitələri üçün avtomatik sistemlərin təhlükəsizlik, sürət və digər sistemlərinin hazırlanması.	

		<p>-transmissiyanın quraşdırılması; -ön və arxa asqının quraşdırılması; -təkərlərin quraşdırılması; -şam, alışdırma makaraları və yüksək gərginlikli naqillər (qığılcımla alışdırma sistemli daxiliyanma mühərrikli motorlu nəqliyyat vasitələri üçün) istisna olmaqla, alışdırma sisteminin quraşdırılması; -sükanlı idarəetmənin və əyləc sisteminin quraşdırılması; -interyer və eksteryer elementlərinin quraşdırılması; -fənərlərin, qabaq və arxa signal fənərlərinin quraşdırılması; -səsboğucunun və tullantı qaz boru selsiyalarının quraşdırılması; -yanacaq çarxinin və yanacaqötürmə sisteminin quraşdırılması; -elektrik ötürücülərinin quraşdırılması, motorlu nəqliyyat vasitələrinin istehsalı ilə istifadə edilən avtomobil komponentlərinin ayrılmaz hissəsi olan ötürücülərin quraşdırılması, fənərlərdən başqa; -elektrik alətlərinin quraşdırılması; -bağlı elektrik daşıqlarının rəparatı; -mühərrikin diaqnostikası və təmiri; -əyləc sisteminin effektivliyinin yoxlanılması; -motorlu nəqliyyat vasitəsinin üzərində ayrılşdırma nəzərdə tutulması; -hazır motorlu nəqliyyat vasitəsinin yoxlama sınaqlarının aparılması;</p>	
8702-8704-dən	Elektrik ötürücüsü və ya hibrid güc qurğuları ilə hərəkətə gətirilən yüngül minik avtomobilləri və motorlu nəqliyyat vasitələri	İstifadə edilən materialların dəyərində məhsulun qiymətinin 50%-dən çox alınması, eləcə də aşağıdakı tənzimləyici əməliyyatların yerinə yetirilməsi şərtləri nəzərdə tutulması: -yanacaq (akumulatör) qaynaq edilmiş və ya bəzən (akumulatör) bəzən təmirində qaynaq edilmiş yollar nəzərdə tutulması, avtomobil qurğularının təmiri və digər	

		<p>üsulla banın (kabinənin) hazırlanması;</p> <p>-banın (kabinənin) rənglənməsi;</p> <p>-mühərrikin quraşdırılması (hibrid güc aqreqları üçün);</p> <p>-dartıcı elektromaşınların quraşdırılması (generatorlar, elektromühərriklər);</p> <p>-yardımçı avadanlığın, o cümlədən motorlu nəqliyyat vasitəsinin konstruksiyası ilə nəzərdə tutulmuş təhlükəsizlik, isitmə və soyutma sistemlərinin quraşdırılması;</p> <p>-transmissiyanın quraşdırılması;</p> <p>-qabaq və arxa aşqının quraşdırılması;</p> <p>-təkərlərin quraşdırılması;</p> <p>-sükanlı idarəetmənin və əyləc sisteminin quraşdırılması;</p> <p>-interyer və eksteryer elementlərinin quraşdırılması;</p> <p>-fənəclərin ön və arxa siqnal fənəclərinin quraşdırılması;</p> <p>-enerjiyüzlü bələdlər (dartıcı akkumulyator batareyaları və ya niqon kondensatorlar) quraşdırılması;</p> <p>-elektrik ötürücülərinin quraşdırılması, motorlu nəqliyyat vasitələrinin istehsalında istifadə edilən avtomobil korpuslarının ağırlıq hissəsi olan hissələrin quraşdırılması, quraşdırılmaqla yanaşı, başqa;</p> <p>-başa elektrik daşıqlarının montajı;</p> <p>-məhsulun kosmetikası və tənzimlənməsi;</p> <p>-əyləc sisteminin effektivliyinin yoxlanılması;</p> <p>-radikal enerji qənaətinin və elektrik qənaətinin uyğunluğu nəzərdə tutulmuş yoxlanılması;</p> <p>-nəqliyyat vasitəsinin istehsalat prosesində rəqabət qabiliyyətinin yoxlanılması;</p> <p>-hər bir motorlu nəqliyyat vasitəsinin yoxlama sınaq mərhələsində yoxlanılması.</p>	
8704-dən	Yük daşınması üçün nəzərdə tutulan motorlu nəqliyyat vasitələri (forvarder tipli)	<p>İstifadə edilən materialların qiymətinin 50%-dən çox alınması, eləcə də aşağıdakı hallarda:</p> <p>-nəqliyyatların yenidən qurulması</p>	

		<p>-banın (kabinənin) qaynaq edilməsi və ya banın (kabinənin) hazırlanmasında qaynaq əməliyyatları nəzərdə tutulmayan texnologiyaların tətbiq edildiyi hallarda digər üsullarla banın (kabinənin) hazırlanması;</p> <p>-banın (kabinənin) rənglənməsi;</p> <p>-mühərrikin quraşdırılması;</p> <p>-yardımcı avadanlığın, o cümlədən motorlu nəqliyyat vasitəsinin konstruksiyası ilə nəzərdə tutulmuş təhlükəsizlik, isitmə və soyutma sistemlərinin quraşdırılması;</p> <p>-transmissiyanın quraşdırılması;</p> <p>-təkəllərin quraşdırılması;</p> <p>-sülkərlə idarəetmə sisteminin və aylac sisteminin quraşdırılması;</p> <p>-kabinənin interyer və eksteryer elementlərinin quraşdırılması;</p> <p>-fənolərin, qabəq və erxa signal fəerlərinin quraşdırılması;</p> <p>-aşbağcıqun və tullantı qaz bəzə səlatiyalarının quraşdırılması;</p> <p>-yanacaq çəninir və yanacaq qütürmə sisteminin quraşdırılması;</p> <p>-səltik qütürmələrinin quraşdırılması, motorlu nəqliyyat vasitələrinin istehsalında istifadə edilən avt və bül kəmp orentlərinin ayrılmaz hissəsi olan çəltiklərlə quraşdırılması, digər qətilmərlə başqa;</p> <p>-akkuulyatorun quraşdırılması;</p> <p>-bətəkliklə dərəcələrinin quraşdırılması;</p> <p>-məhsulətin diaqnostikası və təmirlənməsi;</p> <p>-qaynaq sisteminin effektivliyinin yoxlanılması;</p> <p>-motorlu nəqliyyat vasitəsinin fəerlərinin ayırılğıdırma rəntir sisteminin quraşdırılması;</p> <p>-bətəkliklə nəqliyyat vasitəsinin quraşdırma sınaqlarının aparılması;</p>	
8803	8801 və ya 8802-ci mal mövqələrindəki uçuş aparatlarının hissələri	8803-cü mal mövqəsinə istifadə olunan bütün materialların dəyərlərinin ən azı qiymətinin 5%-dən çox olmaqla hazırlanması	

8804 00	Paraşütlər (idarə olunan paraşütlər və paraplanlar daxil olmaqla) və rotoşütlər; onların hissələri və ləvazimatları; - rotoşütlər; - digər	İstənilən mövqedəki materiallardan, o cümlədən 8804 00 000 mövqeli digər materiallardan hazırlanma. 8804 00 000 mövqeli istifadə olunan materialların dəyərinin son məhsulun qiymətinin 5%-dən artıq olmamaq şərti ilə hazırlanma	
8805	Uçuş aparatları üçün start avadanlıqları; göyərətli əyləc və analoji qurğular; uçuş heyəti üçün yerüstü trenajorlar; onların hissələri	8805-ci mövqedəki istifadə olunan materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 5%-dən çox olmamaqla hazırlanma	
89-ci qrup	Gəmilər, qayıqlar və üzən konstruksiyalar	Hazırlanma zamanı istifadə olunan bütün materiallar məhsulun mövqeyindən fərqli mövqedə təsnifləşdirilməlidir. Lakin 8906 00 mövqeyindəki gəmi gövdəsi istifadə oluna bilər	
90-ci qrup	Optik, fotosəkil, kinematoqrafiya, ölçmə, nəzarət, presizion, tibbi və ya cərrahiyyə alətləri və aparatları; onların hissələri və ləvazimatları	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanma	
91-ci qrup	Bütün növ saatlar və onların hissələri	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanma	
92-ci qrup	Musiqi alətləri; onların hissələri və ləvazimatları	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanma	
93-cü qrup	Silah və döyüş sursatları; onların hissələri və ləvazimatları	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanma	
9401	Çarpayıya transformasiya olunan və ya olunmayan oturmaq mebeli (9402-ci mal mövqeyində göstərilənlərdən başqa) və onun hissələri	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanma	
9403	Digər mebellər və onların hissələri	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanma	
9405	Adı digər yerdə göstərilməmiş və ya daxil edilməmiş lampalar və işıqlandırıcı avadanlıqlar, o cümlədən projektorlar, məhdud istiqamətli işıqlandırma lampaları, fənər və onların hissələri; adı digər yerdə göstərilməmiş və ya daxil edilməmiş işıq lövhələri, ad və ya ünvan göstərən çəkilmiş və ya daxili işıq mənbəyinə malik olan analoji məmulatlar, və onların hissələri	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanma	
9406 00	Yığma inşaat konstruksiyaları	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanma	

9503 00-dan	Digər oyuncaqlar, kiçildilmiş ölçüdə, modellər ("miqyasda") və əyləncə üçün analoji modellər, işləyən və ya işləməyən; bütün növ bulmacalar	Hazırlanma zamanı istifadə olunan bütün materiallar məhsulun mövqeyindən fərqli mövqedə təsnifləşdirilməlidir, istifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən artıq olmamalıdır	
9601-dən, 9602 00	Heyvan, bitki və mineral mənşəli, kəsmə üçün materiallardan hazırlanan məmulatlar	Həmin mövqeli emal olunmuş materiallardan hazırlanma	Submövqeyə qədər ixtisar edilmişdir
9603-dən	Şotkalar (dəstəyə bağlanmış tutacağa otuzdurulmuş və ya otuzdurulmamış döşəmə şotkaları və süpürgələr istisna olmaqla); döşəmələrin təmizlənməsi üçün mexaniki mühərriksiz el şotkaları; rəngsaz balıqları və valikləri	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanma	
9605 00	Şəxsi gigiyena, tikiş, paltar və ayaqqabının təmizlənməsi üçün istifadə olunan yol dəstləri	Dəstə daxil olan hər bir məmulat komplektə daxil olmadıqda belə, ona dair irəli sürülən tələblərə cavab verməlidir. Lakin mənşəyi olmayan məmulatlar yalnız onların ümumi dəyəri son məhsulun qiymətinin 15%-dən artıq olmaması şərtlə dəstin tərkibinə daxil oluna bilər	Submövqeyə qədər ixtisar edilmişdir
9606	Düymələr, knopkalar, ilgəklər, düymə formaları və həmin məmulatların digər hissələri, düymələr üçün pəstahlar	Hazırlanma zamanı istifadə olunan bütün materiallar məhsulun mövqeyindən fərqli mövqedə təsnifləşdirilməlidir, istifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən artıq olmamalıdır	
9608	Diyircəkli qələmlər; fətr və ya digər məsaməli materiallardan ucluqlu qələm və markerlər; mürəkkəbli avtoqələmlər, stiloqraflar və digər qələmlər; sürətçıxarma peroları; itələnən və ya sürüşən içlikli karandaşlar; pero tutqacları; karandaş tutqacları və analoji tutqaclar; 9609-cu mövqedəki mallar istisna olmaqla, yuxanda sadalanan məmulatların hissələri (o cümlədən qapaqlar və sıxaclar)	Məhsulun mövqeyindən fərqli mövqeyə aid materiallardan hazırlanma. Lakin, pero və pero ucluqları, məhsulun mövqeyi ilə digər materialları kəmi, yalnız dəyərləri həmin məhsulun qiymətinin 5%-dən artıq olmaması şərtlə istifadə oluna bilər	
9614 00 -dən	Siqaret trubkaları və fincanabənzər hissələr	Normal pəstahlardan trubkaların hazırlanma	Submövqeyə qədər ixtisar edilmişdir

Malın mənşə ölkəsinin təyin edilməsi
Qaydalarına Qoşma 2

Forma CT-İYAM

1. Yükgöndərən/İxracatçı (adı və ünvanı)			4. № _____ Malın mənşəyi haqqında sertifikat Forma CT-İYAM		
2. Yükalan/İdxalatçı (adı və ünvanı)			_____ verilmişdir (ölkənin adı) _____ təqdim etmək üçün (ölkənin adı)		
3. Nəqliyyat vasitəsi və hərəkət marşrutu (məlum olduğu dərəcədə)			5. Xidməti qeydlər üçün		
6. №	7. Yerlərin sayı və qablaşdırmanın növü	8. Malın təsviri	9. Mənşə meyarı	10. Malın miqdarı	11. Hesab-fakturanın nömrəsi və tarixi
12. Təsdiqetmə Bununla təsdiq olunur ki, ərizəçinin bəyannaməsi həqiqətə uyğundur			13. Ərizəçinin bəyannaməsi Aşağıda imza edən bildirir ki, yuxarıda göstərilən məlumatlar həqiqətə uyğundur, bütün mallar _____ (ölkənin adı) istehsal olunmuş və ya kifayət qədər emal edilmişdir və onlar bu mallar üçün müəyyən edilmiş mənşə tələblərinə cavab verir.		
..... İmza Tarix Möhür		 İmza Tarix Möhür		

